

PRÍLOHA 3:**VÝPOČET PLATIEB PRE OPATRENIE 5.3.2.1.3****AGROENVIRONMENTÁLNE PLATBY**

Vypracoval: Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy Bratislava

Agroenvironmentálna podpora v rámci Programu rozvoja vidieka vychádza z princípu finančnej náhrady, ktorá vzniká v dôsledku obmedzení vo výrobnom procese. V podstate sa jedná o náhradu nižších príjmov z titulu obmedzenia intenzity výroby a dodatočných nákladov vyplývajúcich z potreby realizácie aktivít nad rámec GAEC a Cross Compliance.

Účelom výpočtu platieb je preukázať opodstatnenosť uvedených náhrad, ako aj stanoviť ich výšku s ohľadom na vývoj reálnych ekonomických parametrov v agrárnom sektore.

Podkladom pre výpočet platieb boli informačné databázy relevantných inštitúcií (rezortné výskumné ústavy, Slovenský štatistický úrad, MP SR) o dosahovaných produkčných nomických parametroch v rokoch 2003 a 2004. V prípade orných pôd boli ako modelové plodiny vybrané hlavné tržné plodiny a to: pšenica letná f. ozimná, jačmeň siaty jarný a kapusta repková pravá (repka ozimná). Tieto plodiny zaberali v štruktúre osevu až 48,7 % orných pôd (pšenica 25,0 %, jačmeň 18,2 % a repka 5,5 %), čo predstavuje dostatočný podiel pre relevantné výpočty. V prípade zeleniny boli ako modelové plodiny zvolené kapusta biela, mrkva, paprika, rajčiaky a cibuľa, ktoré z celkovej výmery zeleniny na Slovensku zaberajú 51,9 % plôch. Zastúpenie uvedených plodín bolo pomerne prepočítané na 100 %-ný základ. Výsledné kalkulácie boli napočítané ako priemerné hodnoty pre celé územie Slovenska.

Údajové databázy pre kalkuláciu platieb predstavovali publikované výsledky o nákladoch a výnosoch v poľnohospodárstve v rokoch 2003 a 2004, ako aj údaje získané formou výskumu trhu a v špecifických prípadoch aj konzultácií s odbornou praxou i špecializovanými inštitúciami. Ako zdroj informácií boli použité aj aktuálne komoditné správy a štúdie VÚEPP za sledované poľnohospodárske komodity.

5.3.2.1.3.1 POSTUPY ŠETRNE K ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU**5.3.2.1.3.1.1 ZÁKLADNÁ PODPORA****5.3.2.1.3.1.1.1 Kalkulácia pre orné pôdy**

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania ornej pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia organických hnojív, obmedzenie použitia pesticídov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o náklady podmienené väčšou prácnosťou pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie orných pôd.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	3807,-
Úspora nákladov		
na hnojivá	(-)	129,-
na pesticídy	(-)	2019,-
Náklady naviac		
na pracovné činnosti	(+)	305,-
Navrhovaná platba	(=)	1964,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: pšenica 3,92 t.ha⁻¹, jačmeň 3,56 t.ha⁻¹, repka 1,94 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: pšenica 20 %, jačmeň 25 %, repka 30 %.
- Cena: pšenica 4369 Sk.t⁻¹, jačmeň 4526 Sk.t⁻¹, repka 8292 Sk.t⁻¹.
- Prepočítaný podiel hodnotených plodín na ornej pôde: pšenica 51,5 %, jačmeň 37,3 %, repka 11,2 %.
- Strata príjmov: 3807 Sk.ha⁻¹ = pšenica 1764 Sk (3,92x0,20x4369x0,515) + jačmeň 1502 Sk (3,56x0,25x4526x0,373) + repka 541 Sk (1,94x0,30x8292x0,112).
- Úspora nákladov na organické hnojivá: 129 Sk.ha⁻¹ = 69 Sk pšenica (669 Sk – náklad na organické hnojivá x 0,20x0,515) + 40 Sk jačmeň (536x0,20x0,373) + 20 Sk repka (884x 0,20x0,112) predstavuje 20 % z celkových nákladov na organické hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 2020 Sk.ha⁻¹ = 865 Sk pšenica (1866 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,90x0,515) + 567 Sk jačmeň (1691x0,90x0,373) + 587 Sk repka (5823x 0,90x0,112) predstavuje 90 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Zvýšené pracovné náklady spočívajú vo vyššej práci (udržiavanie pôdy v kultúrnom stave, mechanické potláčanie expanzívnych druhov rastlín) oproti bežným systémom hospodárenia v priemere o 5 %. V konkrétnom vyjadrení to v prípade pšenice predstavuje rozdiel 292 Sk.ha⁻¹, jačmeňa 321 Sk.ha⁻¹, a repky 308 Sk.ha⁻¹. Po prepočte cez zastúpenie uvedených plodín sú pracovné náklady vyššie o 305 Sk.ha⁻¹ (292x0,515 + 321x0,373 + 308x0,112).

5.3.2.1.3.1.2 Kalkulácia pre trvalé trávne porasty

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania trvalých trávnych porastov a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia organických hnojív, obmedzenie použitia pesticídov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrné náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov), zvýšený o potrebu prísevu (podmienka zachovania trvalého trávneho porastu) a o náklady podmienené väčšou prácnosťou pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie trvalých trávnych porastov.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	475,-
Úspora nákladov		
na hnojivá	(-)	38,-
na pesticídy	(-)	10,-
Náklady navyše		
na prísev	(+)	846,-
na pracovné činnosti	(+)	176,-
Navrhovaná platba	(=)	1449,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: 25 %.
- Cena: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹.
- Podiel: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %.
- Strata príjmov: 475 Sk.ha⁻¹ = lúky 255 Sk (1,22x0,25x2516x0,333) + pasienky 220 Sk (1,09x0,25x1218x0,666).
- Úspora nákladov na organické hnojivá: 38 Sk.ha⁻¹ = 19 Sk lúky (294 Sk – náklad na organické hnojivá x 0,20x0,333) + 19 Sk pasienky (142x0,20x0,666) predstavuje 20 % z celkových nákladov na organické hnojivá.

- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: $10 \text{ Sk.ha}^{-1} = 7 \text{ Sk lúky}$ ($21 \text{ Sk} - \text{náklad na chemické ochranné prostriedky} \times 0,90 \times 0,333$) + 3 Sk pasienky ($5 \times 0,90 \times 0,666$) predstavuje 90 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady na prísiev tráv: $846 \text{ Sk} = (\text{náklady na osivo } 3413 \text{ Sk} + \text{sejba } 816 \text{ Sk})/5 \text{ rokov}$ vyplývajú z podmienky zachovania trvalého trávneho porastu počas doby realizácie opatrenia.
- Zvýšené pracovné náklady spočívajú vo vyššej práci (udržiavanie pôdy v kultúrnom stave, mechanické potláčanie burín) oproti bežným systémom hospodárenia v priemere o 3 %. V konkrétnom vyjadrení to v prípade lúk predstavuje rozdiel 189 Sk.ha^{-1} a pasienkov 170 Sk.ha^{-1} . Po prepočte cez zastúpenie uvedených druhov pozemkov sú pracovné náklady vyššie o 176 Sk.ha^{-1} ($189 \times 0,333 + 170 \times 0,666$).

5.3.2.1.3.1.1.3 Kalkulácia pre ovocné sady

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe pestovania jabloní (50,3 % z výmery ovocných sádov) a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia organických hnojív, obmedzenie použitia pesticídov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o náklady podmienené väčšou prácnosťou pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie ovocných sádov.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	13168,-
Úspora nákladov		
na hnojiva	(-)	102,-
na pesticídy	(-)	11070,-
Náklady navyše		
na pracovné činnosti	(+)	337,-
Navrhovaná platba	(=)	2333,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: jablone $9,58 \text{ t.ha}^{-1}$.
- Zníženie výnosov: jablone 12 %.
- Cena: jablká 11454 Sk.t^{-1} .
- Strata príjmov: $13168 \text{ Sk.ha}^{-1} = 9,58 \times 0,12 \times 11454$.
- Úspora nákladov na organické hnojivá: $102 \text{ Sk.ha}^{-1} = 681 \text{ Sk} - \text{náklad na organické hnojivá} \times 0,15$, čo predstavuje 15 % z celkových nákladov na organické hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: $11070 \text{ Sk.ha}^{-1} = 12300 \text{ Sk} - \text{náklad na chemické ochranné prostriedky} \times 0,90$, čo predstavuje 90 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Motivačný stimul 200 Sk predstavuje 10 % zo základného príspevku.
- Zvýšené pracovné náklady spočívajú vo vyššej práci (udržiavanie pôdy v kultúrnom stave, mechanické potláčanie burín) oproti bežným systémom hospodárenia v sadoch priemerne o 1%. V konkrétnom vyjadrení to predstavuje rozdiel 337 Sk.ha^{-1} .

5.3.2.1.3.1.1.3b Kalkulácia pre vinohrady

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe pestovania hrozna a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia organických hnojív, obmedzenie použitia pesticídov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o náklady podmienené väčšou prácnosťou pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie vinohradov.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	13279,-
Úspora nákladov		
na hnojiva	(-)	136,-
na pesticídy	(-)	11146,-
Náklady navyše		
na pracovné činnosti	(+)	405,-
Navrhovaná platba	(=)	2402,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: jablone 5,10 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: hrozno 20 %.
- Cena: hrozno 13019 Sk.t⁻¹.
- Strata príjmov: 13279 Sk.ha⁻¹ = 5,10x0,20x13019.
- Úspora nákladov na organické hnojivá: 136 Sk.ha⁻¹ = 681 Sk – náklad na organické hnojivá x 0,20, čo predstavuje 20 % z celkových nákladov na organické hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 11146 Sk.ha⁻¹ = 13933 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,80, čo predstavuje 80 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Zvýšené pracovné náklady spočívajú vo vyššej práci (udržiavanie pôdy v kultúrnom stave, mechanické potláčanie burín) oproti bežným systémom hospodárenia vo vinohradoch priemerne o 1,2 %. V konkrétnom vyjadrení to predstavuje rozdiel 405 Sk.ha⁻¹.

5.3.2.1.3.1.2 INTEGROVANÁ PRODUKCIA**5.3.2.1.3.1.2.1 INTEGROVANÁ PRODUKCIA VO VINOHRADNÍCTVE**

Výpočet navrhovanej výšky platby v integrovanej produkcii hrozna je vypočítaný z rozdielu priemerných úrod hrozna v konvenčnom pestovaní v rokoch 2003, 2004 a 2005 a priemerných úrod hrozna v integrovanom pestovaní hrozna v rokoch 2003, 2004 a 2005. Na výpočet sa použili preto tieto tri roky, lebo integrované pestovanie viniča v SR začalo v roku 2003.

Priemerná produkcia hrozna bola v SR v roku 2003 - 2005 podľa ŠÚ SR 4,68 t.ha⁻¹. Priemerná produkcia hrozna z integrovaného pestovania viniča v roku 2003 – 2005 je vypočítaná z 12 podnikov SR (tab.1) a je 3,44 t.ha⁻¹. Rozdiel medzi produkciou hrozna v konvenčnom pestovaní a v integrovanom pestovaní je 1,24 t.ha⁻¹, čo predstavuje pri cene hrozna 13 019 Sk.t⁻¹ stratu na výnosoch 16 144 Sk.ha⁻¹. Cena hrozna je stanovená ŠÚ SR.

Zníženie výnosov hrozna v integrovanej produkcii je aj z dôvodu zvýšených nákladov na pracovné manuálne sily (zelené práce - presvetľovanie krov a pod), ktoré predstavujú 2800 Sk.ha⁻¹.

Celková strata výnosov je 18 944 Sk.ha⁻¹.

Navrhovaná platba   (=)   18 944 Sk.ha⁻¹.

Tabuľka: Priemerná úroda hrozna v konvenčnom a integrovanom pestovaní hrozna v rokoch 2003, 2004 a 2005

Poznámky:

Rozdiel medzi konvenčným a integrovaným pestovaním hrozna je: $4,68 - 3,44 = 1,24 \text{ t.ha}^{-1}$

Priemerná cena hrozna vypočítaná ŠÚ SR je 13019 Sk.t^{-1}

Rok	Konvenčné pestov. ŠÚ SR	Rivel s.r.o. Mužla	Šintavan s.r.o.	Profmat s.r.o Gbelce	Vinanca Vráble	Ostrožovič Veľká Trňa	PD Rubáň	VSM a.s. Modra	Vinojek Rykynčice	VVD Dvory nad Žitavou	Karpatská perla Šenkvice	PD Bátorov Košihy	Grinava Kakalik Šenkvice
Úroda hrozna [t.ha ⁻¹]													
2003	5,22	4,10	3,9	4,15	3,19	4,10	3,18	3,35	3,70	4,05	4,00	4,02	3,80
2004	4,71	3,90	4,1	3,97	3,05	3,15	4,39	3,00	3,50	3,21	3,05	3,05	3,00
2005	4,12	3,80	3,6	3,64	2,66	3,20	3,16	2,80	2,60	3,18	2,90	3,00	2,80
priemer	4,68	3,93	3,86	3,92	2,96	3,48	3,58	3,05	3,27	3,48	3,21	3,35	3,20
Priemerná úroda z integrovanej produkcie hrozna v rokoch 2003, 2004 a 2005 z 12-tich subjektov je 3,44 t.ha⁻¹													

Strata na úrode hrozna v IP v dôsledku ozelenenia vinohradu a znížením dávok hnojenia je : $1,24 \times 13019 = 16\,144 \text{ Sk.ha}^{-1}$

Zvýšené náklady na manuálne práce (zelené práce - presvetľovanie krov a pod) je $2\,800 \text{ Sk.ha}^{-1}$

Celkové zvýšené náklady + strata na úrode v integrovanom pestovaní hrozna: **18 944 Sk.ha⁻¹**

5.3.2.1.3.1.2.2 INTEGROVANÁ PRODUKCIA V OVOCINÁRSTVE

Pri výpočte navrhovanej platby pre integrované pestovanie ovocných drevín nebolo možné argumentovať znížením produkcie pri integrovanom systéme oproti produkcií z konvenčného pestovania z dvoch hlavných dôvodov:

1. Ovocné výsadby jabloní, ktoré produkujú konvenčným spôsobom sú prestarnuté (2178 ha), často nie sú intenzívne, z dôvodu vyššej prácnosti sú zanedbané, čo sa prejaví na kvantite a kvalite produkcie – je znížená kvantita aj kvalita ovocia.
2. Ovocné výsadby jabloní produkujúce v integrovanom systéme sú moderné, novovysadené špičkové intenzívne sady (2793ha), kde sa producent snaží dopestovať kvalitu súčasne s kvantitou, čo sa prejaví na vyšších úrodách.

Výpočet

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre integrované pestovanie ovocných drevín je postavený na základe navýšenia položiek oproti konvenčnému spôsobu pestovania. Pri výpočte príspevkov boli zohľadnené vyššie náklady na biologické prostriedky chemickej ochrany vrátane prostriedkov na signalizáciu, čo zohrávalo podstatnú časť navýšenia nákladov. Dodatočné náklady vznikli aj povinnosťou producenta uskutočňovať v stanovených intervaloch povinné rozbery pôdy, listov a plodov.

Do výpočtov neboli zahrnuté položky zahrňujúce navýšenie mzdových prostriedkov pre pracovníkov, ako aj dodatočných výdavkov pri servise, opravách, pohonných látok a iných energií, hoci toto navýšenie preukazne existuje oproti konvenčným systémom pestovania ovocných drevín.

Kalkulačné položky**Sk/ha/rok**náklady na prípravky biologickej ochrany a signalizácie¹

13.668,-Sk

rozbor pôdy (z plochy 10ha) ²	246, -Sk
rozbor listov (z plochy 10ha) ³	710,- Sk
rozbor plodov (z plochy 10ha) ⁴	325, -Sk
automatická meteorologická stanica ⁵	848,-Sk
monitoring a školenia ⁶	627,-Sk
Navrhovaná platba	16 624,-Sk

¹Náklady na prostriedky biologickej ochrany zahŕňajú kompletne sady na 1ha nasledovných prípravkov: Biobit XL, Biobit WP, Isomate C LR, Deltastop EA, Deltastop LB, Deltastop CP, Deltastop CF, Deltastop HN, Deltastop AO, Typhlodromus pyr a relevantný počet vtáčích búdok a bidiel pre dravé vtáky.

² Rozbor pôdy sa uskutočňuje 1x za 5 rokov z plochy 10ha a je platný po dobu 5 rokov. Pri priemernej výmere podniku 25ha a priemernej cene analýzy 7.380,- Sk je kalkulačná cena na 1ha/rok stanovená na 148,-Sk.

³ Rozbor listov sa uskutočňuje 1x za 2 roky z plochy 10ha a je platný po dobu 2 rokov. Pri priemernej výmere podniku 25ha a priemernej cene analýzy 14.200,- Sk je kalkulačná cena na 1ha/rok stanovená na 710,-Sk.

⁴ Rozbor plodov sa uskutočňuje 1x za 2 roky z plochy 10ha a je platný po dobu 2 rokov. Pri priemernej výmere podniku 25ha a priemernej cene analýzy 6.500,- Sk je kalkulačná cena na 1ha/rok stanovená na 325,-Sk.

⁵ Automatická meteorologická stanica s príslušnou konfiguráciou v celkovej sume 101.775,-Sk s DPH. Životnosť 6 rokov, záujmová plocha 20ha. Náklady na 1 rok na 1 ha činia 848,-Sk.

⁶ náklady na monitoring a školenia celkovo 12.540,-Sk. Cena na 1 ha je stanovená na 627,-Sk.

5.3.2.1.3.1.2.3 INTEGROVANÁ PRODUKCIA V ZELENINÁRSTVE

Navrhovaná výška platby zohľadňuje rozdiel príspevkov na úhradu fixných nákladov a zisku integrovanej a konvenčnej produkcie zeleniny pri štyroch hlavných druhoch zastupujúcich jednotlivé skupiny – cibuľa, mrkva, kapusta a paprika. Pri výpočte príspevku na úhradu fixných nákladov a zisku v prípade integrovanej produkcie zeleniny boli zohľadnené vyššie náklady na pracovné sily, certifikované osivo, špecifické agrotechnické opatrenia, nižšia hektárová úrodnosť, drahšie povolené ochranné prostriedky v porovnaní s konvenčným pestovaním. Pri uplatnení integrovaného pestovania zeleniny vznikajú dodatočné náklady na povinné rozboru pôdy a zeleniny ako aj náklady na monitoring škodlivých činiteľov.

Strata príjmu	Sk.ha ⁻¹
rozdiel príspevkov na úhradu fixných nákladov a zisku – cibuľa	8 748
rozdiel príspevkov na úhradu fixných nákladov a zisku – mrkva	15 160
rozdiel príspevkov na úhradu fixných nákladov a zisku – kapusta	13 900
rozdiel príspevkov na úhradu fixných nákladov a zisku – paprika	35 524
Strata príjmu celkom (vážený priemer)	13 821
Dodatočné náklady	
Náklady na monitoring	500
Náklady na povinné rozboru	645
Dodatočné náklady spolu	1 145
Strata príjmu a dodatočné náklady celkom	14 966

Navrhovaná platba (=) 14 966 Sk

5.3.2.1.3.1.3 EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

Platby boli kalkulované pre kompenzáciu straty v období konverzie. Vzhľadom na predpoklad vyšších príjmov z ekologickej výroby v ďalších rokoch asi o 30 %, sú tieto platby pre obdobie po konverzii o toto navýšenie v priebehu konverzie znížené.

a) Kalkulácia pre orné pôdy

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania ornej pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrné náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	4723,-
Úspora nákladov		
na hnojivá	(-)	607,-
na prípravky	(-)	2244,-
Zvýšené náklady		
na osivo a sadbu	(+)	726,-
na pracovné činnosti	(+)	3084,-
na aplikáciu organických hnojív	(+)	889,-
Navrhovaná platba	(=)	6571,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: pšenica 3,92 t.ha⁻¹, jačmeň 3,56 t.ha⁻¹, repka 1,94 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: pšenica 26 %, jačmeň 30 %, repka 35 %.
- Cena: pšenica 4369 Sk.t⁻¹, jačmeň 4526 Sk.t⁻¹, repka 8292 Sk.t⁻¹.
- Prepočítaný podiel hodnotených plodín na ornej pôde: pšenica 51,5 %, jačmeň 37,3 %, repka 11,2 %.
- Strata výnosov: 4723 Sk.ha⁻¹ = pšenica 2297 Sk (3,92x0,26x4369x0,515) + jačmeň 1797 Sk (3,56x0,30x4526x0,373) + repka 629 Sk (1,94x0,35x8292x0,112)
- Úspora nákladov na hnojivá: 607 Sk.ha⁻¹ = 69 Sk pšenica (638 Sk – náklad na hnojivá x 0,20x0,515) + 148 Sk jačmeň (397x0,20x0,373) + 130 Sk repka (1163x 0,20x0,112) predstavuje 20 % z celkových nákladov na hnojiva.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 2244 Sk.ha⁻¹ = 961 Sk pšenica (1866 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,515) + 631 Sk jačmeň (1691x0,373) + 652 Sk (5823x0,112).
- Zvýšené pracovné náklady v ekologickom poľnohospodárstve spočívajú vo vyššej práci oproti konvenčným systémom hospodárenia a to pri pestovaní pšenice a jačmeňa o 50 % a pri pestovaní repky olejky o 55 %. V konkrétnom vyjadrení to v prípade pšenice predstavuje rozdiel 2924 Sk.ha⁻¹, jačmeňa 3213 Sk.ha⁻¹, a repky 3389 Sk.ha⁻¹. Po prepočte cez zastúpenie uvedených plodín sú pracovné náklady v ekologickom poľnohospodárstve oproti klasickým systémom hospodárenia v priemere vyššie o 3084 Sk.ha⁻¹ (2924x0,515 + 3213x0,373 + 3389x0,112).
- Vzhľadom na absenciu bežnej chemickej ochrany plodín proti chorobám a škodcom a v záujme zachovania dostatočného počtu jedincov sa pri sebye ekologicky pestovaných plodín počíta s vyšším výsevom a tým aj

potrebou vyšších nákladov na osivo (v priemere o 40 %). Oproti konvenčnému systému to v prípade pšenice predstavuje rozdiel v nákladoch o 743 Sk.ha⁻¹, jačmeňa 762 Sk.ha⁻¹, a repky 524 Sk.ha⁻¹. Po prepočte cez zastúpenie uvedených plodín sú tieto náklady v ekologickom poľnohospodárstve oproti klasickým systémom hospodárenia v priemere vyššie o 726 Sk.ha⁻¹ ($743 \times 0,515 + 762 \times 0,373 + 524 \times 0,112$)

- Ekologické systémy hospodárenia na pôde predpokladajú zvýšenú (častejšiu) aplikáciu organických hnojív do pôdy. Oproti konvenčným systémom na ktorých sa organickou hmotou vyhnojí ročne asi 20 % pôd, by sa v ekologických systémoch malo hnojiť každý tretí rok, t.j. vyhnojené plochy by mali predstavovať až 33,3 % výmery (rozdiel 13,3 %). Zvýšené náklady na aplikáciu organických hnojív a teda udržanie úrodnosti pre ekologickú produkciu na ornej pôde tak predstavujú hodnotu 889,- Sk.ha⁻¹ ($6684,10,- \text{ Sk} - \text{náklad na aplikáciu organických hnojív} \times 0,133$).

b) Kalkulácia pre zeleninu, liečivé, koreninové a aromatické rastliny

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe pestovania týchto druhov plodín a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a tiež o náklady na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Ako modelové plodiny boli zvolené kapusta biela, mrkva, paprika, rajčiaky a cibuľa, ktoré v štruktúre zberových plôch zeleniny zaberajú 51,9 %.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia produkcie	(+)	23 462,-
Úspora nákladov		
na hnojiva	(-)	1310,-
na prípravky	(-)	3970,-
Zvýšené náklady		
na osivo a sadbu	(+)	916,-
na pracovné činnosti	(+)	8100,-
na aplikáciu organických hnojív	(+)	2005,-
Navrhovaná platba	(=)	29 203,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: kapusta biela 15,92 t.ha⁻¹, mrkva 13,67 t.ha⁻¹, paprika 11,25 t.ha⁻¹, rajčiaky konzumné 9,53 t.ha⁻¹, rajčiaky priemyselné 22,40 t.ha⁻¹, cibuľa 10,23 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: 20 %.
- Cena: kapusta biela 3962,- Sk.t⁻¹, mrkva 6034 Sk.t⁻¹, paprika 18144 Sk.t⁻¹, rajčiaky konzumné 26606 Sk.t⁻¹, rajčiaky priemyselné 2912 Sk.t⁻¹, cibuľa 7888 Sk.t⁻¹.
- Prepočítaný podiel hodnotených plodín na plochu zeleniny: kapusta biela 29,9 %, mrkva 17,9 %, paprika 13,7 %, rajčiaky konzumné 14,8 %, rajčiaky priemyselné 6,0 %, cibuľa 17,8 %.
- Strata príjmov: $11731 \text{ Sk.ha}^{-1} = \text{kapusta } 3772,- \text{ Sk} (15,92 \times 0,20 \times 3962 \times 0,299) + \text{mrkva } 2953,- \text{ Sk} (13,67 \times 0,20 \times 6034 \times 0,179) + \text{paprika } 5593,- \text{ Sk} (11,25 \times 0,20 \times 18144 \times 0,137) + \text{rajčiaky konzumné } 7505,- \text{ Sk} (9,53 \times 0,20 \times 26606 \times 0,148) + \text{rajčiaky priemyselné } 783,- \text{ Sk} (22,40 \times 0,20 \times 2912 \times 0,060) + \text{cibuľa } 2857,- \text{ Sk} (10,23 \times 0,20 \times 7888 \times 0,178)$.
- Úspora nákladov na hnojivá: $1310,- \text{ Sk.ha}^{-1} = 3275,- \text{ Sk} (\text{náklad na hnojivá}) \times 0,40$ predstavuje 40 % z celkových nákladov na hnojivá.

- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 3970,- Sk.ha⁻¹.
- Zvýšené pracovné náklady v ekologickom pestovaní spočívajú vo vyššej pracnosti oproti konvenčným systémom hospodárenia (vyšší podiel ručnej práce, dodržiavanie zeleninárskych osevných postupov) a to v priemere o 50 %. V konkrétnom vyjadrení to v prípade hodnotených druhov zeleniny predstavuje rozdiel 8100,- Sk.ha⁻¹.
- Vzhľadom na absenciu bežnej chemickej ochrany plodín proti chorobám a škodcom a v záujme zachovania dostatočného počtu jedincov sa pri sejbe ekologicky pestovaných plodín počíta s vyšším výsevom a tým aj potrebou vyšších nákladov na osivo a sadbu (v priemere o 40 %). Oproti konvenčnému systému to v prípade modelových plodín predstavuje zvýšenie nákladov o 916 Sk.ha⁻¹.
- Ekologické systémy hospodárenia na pôde predpokladajú zvýšenú (častejšiu) aplikáciu organických hnojív do pôdy. Oproti konvenčným systémom sa pre zeleninu predpokladá navýšenie organických hnojív o 30 %. Zvýšené náklady na aplikáciu organických hnojív a teda udržanie úrodnosti pre ekologickú produkciu zeleniny tak predstavujú hodnotu 2005,- Sk.ha⁻¹ (6684,10,- Sk – náklad na aplikáciu organických hnojív x 0,30).

c) Kalkulácia pre ovocné sady a vinohrady

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania ovocných sádov a vinohradov a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov a tiež o náklady na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Východiská pre výpočet

Sk.ha⁻¹

Strata príjmov

zo zníženia produkcie	(+)	28 065,-
-----------------------	-----	----------

Úspora nákladov

na hnojivá	(-)	170,-
na prípravky	(-)	12 967,-

Zvýšené náklady

na pracovné činnosti	(+)	11 135,-
na aplikáciu organických hnojív	(+)	2821,-

Navrhovaná platba

(=)	28 884,-
-----	----------

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody: ovocné sady (jablone) 9,58 t.ha⁻¹, vinohrady 5,10 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: sady 33 %, vinohrady 30 %.
- Cena: ovocné sady 11454 Sk.t⁻¹, vinohrady 13019 Sk.t⁻¹.
- Prepočítaný podiel hodnotených druhov pozemku: ovocné sady 50,0 %, vinohrady 50,0 %.
- Strata výnosov: 28065,- Sk.ha⁻¹ = ovocné sady 18105,- Sk (9,58x0,33x11454x0,5) + vinohrady 9960,- Sk (5,10x0,30x13019x0,5).
- Úspora nákladov na hnojivá: 170 Sk.ha⁻¹ = 861,- Sk (náklad na hnojivá) x 0,25 % (podiel ušetrených nákladov z celkových nákladov na hnojivá).
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12967 Sk.ha⁻¹ = 6000,- Sk ovocné sady (12000 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,5) + 6967,- Sk vinohrady (13933x0,5).
- Zvýšené pracovné náklady v ekologickom poľnohospodárstve spočívajú vo vyššej pracnosti oproti konvenčným systémom hospodárenia a to pri ovocných sadoch a vinohradoch o 33 %. V konkrétnom vyjadrení predstavuje rozdiel v pracovných nákladoch 11135,- Sk.ha⁻¹ (33742x0,33).

- Ekologické systémy hospodárenia na pôde predpokladajú zvýšenú (častejšiu) aplikáciu organických hnojív do pôdy. Oproti konvenčným systémom sa pre ovocné sady a vinohrady predpokladá navýšenie výmery aplikácie organických hnojív o 30 %. Zvýšené náklady na aplikáciu organických hnojív a teda udržanie úrodnosti pre ekologickú produkciu v sadoch a vinohradoch tak predstavujú hodnotu 2821,- Sk.ha⁻¹ (9405,3,- Sk – náklad na aplikáciu organických hnojív a ich zapravenie do pôdy x 0,30).

d) Kalkulácia pre trvalé trávne porasty

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania trvalých trávnych porastov a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrné náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov a zvýšenej potreby osiva trávnych zmesí.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zníženie produkcie	(+)	717,-
Úspora nákladov		
na hnojivá	(-)	48,-
na prípravky	(-)	12,-
Zvýšené náklady		
na pracovné činnosti	(+)	2636,-
na osiva a sejbu	(+)	846,-
Navrhovaná platba	(=)	4139,-

Poznámky:

- Priemerné hektárové úrody (v sene): lúky 1,29 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹.
- Zníženie výnosov: lúky 40 %, pasienky 35 %.
- Cena: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹.
- Podiel: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %.
- Strata výnosov: 717,- Sk.ha⁻¹ = lúky 408,- Sk (1,29x0,40x2516x0,333) + pasienky 309,- Sk (1,09x0,35x1218x0,666).
- Úspora nákladov na hnojivá: 48 Sk.ha⁻¹ = 24,- Sk lúky (294 Sk – náklad na hnojivá x 0,25x0,333) + 24 Sk pasienky (142x0,25x0,666) predstavuje 25 % z celkových nákladov na hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6 x 0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady na prísев tráv: 846 Sk = (náklady na osivo 3413 Sk + sejba 816 Sk)/5 rokov vyplývajú z podmienky zachovania trvalého trávneho porastu počas doby realizácie opatrenia.
- Zvýšené pracovné náklady v ekologickom poľnohospodárstve spočívajú vo vyššej práci oproti konvenčným systémom hospodárenia a to pri trvalých trávnych porastoch o 45 %. V konkrétnom vyjadrení predstavuje rozdiel v pracovných nákladoch pri lúkach 2829,- Sk.ha⁻¹ a pasienkoch 2544 Sk.ha⁻¹.

5.3.2.1.3.2 PÔDOOCHRANNÉ OPATRENIA**5.3.2.1.3.2.1 OCHRANA PROTI ERÓZII NA ORNEJ PÔDE****a) Stabilizačný oševný postup**

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre túto schému - pestovanie medziplodín (agrotechnika + osivo). Tieto náklady sú znížené o 40 % nakoľko podmienkou je dodržať minimálny podiel 30 % ozimín + 10 % viacročných krmovín.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Zvýšenie nákladov		
na agrotechniku medziplodín	(+)	3794,-
na osivo medziplodín	(+)	956,-
Navrhovaná platba	(=)	4750,-

Poznámky:

- Zvýšené náklady na agrotechnické práce spočívajú v:
  - agrotechnických prácach „naviac“ a to v predsejbovej príprave pôdy, sejbe a posejbovom spracovaní medziplodín. Kalkulované bolo diskovanie (850,- Sk.ha⁻¹), bránenie (410,- Sk.ha⁻¹), sejba (816,- Sk.ha⁻¹), valcovanie (375,- Sk.ha⁻¹), drvenie (1692,- Sk.ha⁻¹), stredná orba (2180,- Sk.ha⁻¹),
  - potrebe nákupu osív medziplodín. Kalkulácie vychádzali z použitia dvoch typov medziplodín – miešanky raže a viky v pomere 1:2 (cena osiva raže 8,90 Sk.kg⁻¹, viky 20,50 Sk.kg⁻¹, výsevok 60 kg.ha⁻¹, raže a 120 kg.ha⁻¹ viky) a horčice (cena osiva horčice 19 Sk.kg⁻¹, výsevok 10 kg.ha⁻¹). Náklad na osivo predstavuje priemer uvedených typov medziplodín.
- Uvedené náklady boli kalkulované len na 60 % výmery opatrenia, nakoľko na 30 % plôch musia byť vysiate oziminy a na 10 % viacročné krmoviny a teda na týchto pôdach sa osev medziplodín nerealizuje. Náklady na agrotechnické práce tak predstavujú 3794 Sk.ha⁻¹ = 6323 Sk (náklad na celý hektár) x 0,6 a náklady na osivo 956 Sk.ha⁻¹ = 1593 Sk (náklad na celý hektár) x 0,6.

b) Prijateľná veľkosť parcely

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre túto schému – vytvorenie minimálne 10 m širokých pásov (min. 1 pás na 200 m) obsiatych trávami, d'atelinotrávami a pod. Tieto náklady vyplývajú zo straty na bežnej produkcii z orných pôd, potreby zatrávňovania (agrotechnika, osivo) i komplikovanejšej manipulácie mechanizmami. Zvýšené náklady čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv na vytvorených pásoch.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
z pestovania plodín na ornej pôde	(+)	260,-
Zvýšenie nákladov		
na zatrávnenie pásov	(+)	183,-

Náklady navyše na ornej pôde

na práce mechanizmov, mzdy	(+)	724,-
----------------------------	-----	-------

Náklady navyše na pásoch tráv

na práce mechanizmov, mzdy	(+)	205,-
----------------------------	-----	-------

Zisk z produkcie na pásoch tráv	(-)	7,-
--	-----	-----

Navrhovaná platba	(=)	1365,-
--------------------------	------------	---------------

Poznámky:

- Strata príjmov z pestovania plodín na ornej pôde vzniká na zatravnovaných pásoch o šírke 10 m. Na 1 ha (100x100 m) pôdy sa predpokladá zatravnovanie 10 % plochy, t.j. 1000m².
- Kalkulácia predpokladá pestovanie pšenice ozimnej, jačmeňa jarného a repky olejky. Na tieto plodiny prepočítaný ušlý zisk má hodnotu 2604 Sk.ha⁻¹, čo po prepočte na trávny pás (10 % výmery) predstavuje 260 Sk.ha⁻¹.
- Zatravnovaním pásov vznikajú náklady navyše vo výške 183 Sk.ha⁻¹. Tieto spočívajú v potrebe agrotechnických prác: kultivátorovanie (850,- Sk.ha⁻¹), hnojenie (1077,- Sk.ha⁻¹), bránenie (410,- Sk.ha⁻¹), seba (816,- Sk.ha⁻¹), valcovanie (375,- Sk.ha⁻¹), obstarania osiva 3412 Sk.ha⁻¹ (výsevok trávnych zmesí na úrovni 35 kg.ha⁻¹) a hnojiva 5602 Sk.ha⁻¹ (aplikácia 0,3 t.ha⁻¹ NPK). Tieto náklady boli kalkulované len raz za päťročné obdobie a prepočítané na desatinu hektára (zatravnúje sa len 10 % orných pôd).
- Náklady navyše na ornej pôde vznikajú v dôsledku prerušenia súvislej plochy trávny pásom, čím dochádza k zvýšeniu pracovných nákladov (náklady na mechanizáciu, mzdy = 4829 Sk.ha⁻¹) asi o 15 % t.j. o 724 Sk.ha⁻¹.
- Náklady navyše na trávnych pásoch vznikajú v dôsledku sťaženého obhospodarovania spôsobeného ich malou šírkou, čím dochádza k zvýšeniu pracovných nákladov (náklady na mechanizáciu, mzdy = 684 Sk.ha⁻¹) asi o 30 % t.j. o 205 Sk.ha⁻¹.
- Kalkulácia platieb predpokladá zo zatravnovaných pásov príjem v podobe sena vo výške 75 Sk.ha⁻¹, čo po prepočte na 10 % zatravnenej plochy predstavuje zisk 7 Sk.ha⁻¹.

5.3.2.1.3.2.2 OCHRANA PROTI ERÓZII VO VINOHRADOCH

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní činnosti platných pre túto schému – pokrytie pôdy od 1. 11. do 30. 04. Táto kalkulácia uvažuje so zatravnovaním medziradiakov vo vinohrade, resp. mulčovaním trávou a teda s nákladmi súvisiacimi so založením trávneho porastu (agrotechnika, osivo) diferencovane podľa intenzity svahovitosti. S využitím trávnej hmoty sa nepočíta.

Východiská pre výpočet	Sk.ha⁻¹
-------------------------------	---------------------------

Zvýšenie nákladov

na zatravnovanie medziradiakov	(+)	1826,-
--------------------------------	-----	--------

Náklady navyše

na práce mechanizmov, mzdy na svahu od 3° do 9°	(+)	359,-
na práce mechanizmov, mzdy na svahu od 10° do 17°	(+)	797,-
na práce mechanizmov, mzdy na svahu nad 18°	(+)	1302,-

Navrhovaná platba

<i>pri svahovitosti vinohradu od 3° do 9°</i>	(=)	2185,-
<i>pri svahovitosti vinohradu od 10° do 17°</i>	(=)	2623,-
<i>pri svahovitosti vinohradu nad 18°</i>	(=)	3128,-

Poznámky:

- Zatravnňovaním medziradiakov vznikajú náklady navyše vo výške 1826 Sk.ha⁻¹. Tieto spočívajú v potrebe agrotechnických prác: kultivátorovanie (850,- Sk.ha⁻¹), hnojenie (1077,- Sk.ha⁻¹), bránenie (410,- Sk.ha⁻¹), sejba (816,- Sk.ha⁻¹), valcovanie (375,- Sk.ha⁻¹), obstarania osiva 3412 Sk.ha⁻¹ (výsevok trávnych zmesí na úrovni 35 kg.ha⁻¹) a hnojiva 5602 Sk.ha⁻¹ (aplikácia 0,3 t.ha⁻¹ NPK). Náklady boli kalkulované len raz za päťročné obdobie.
- Náklady navyše vznikajú v dôsledku údržby trávnych porastov v sťažených terénnych podmienkach. Zvýšenie pracovných nákladov na trávnych porastoch do 9° o 359 Sk.ha⁻¹, na svahoch 10-17° o 797 Sk.ha⁻¹ a na svahoch nad 18° o 1302 Sk.ha⁻¹ bolo stanovené ako dvojročný priemer (r. 2003, 2004) oproti nákladom lokalít na rovinách (nížinné oblasti).

5.3.2.1.3.2.3 OCHRANA PROTI ERÓZII V OVOCINÁRSTVE

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní činnosti platných pre túto schému – pokrytie pôdy minimálne 10 mesiacov v roku. Táto kalkulácia uvažuje so zatravnňovaním medziradiakov v sadoch, resp. mulčovaním trávou a teda s nákladmi súvisiacimi so založením trávneho porastu (agrotechnika, osivo) diferencovane podľa intenzity svahovitosti. S využitím trávnej hmoty sa nepočíta.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Zvýšenie nákladov		
na zatravnňovanie medziradiakov	(+)	1826,-
Náklady navyše		
na práce mechanizmov, mzdy na svahu do 12°	(+)	359,-
na práce mechanizmov, mzdy na svahu nad 12°	(+)	797,-
Navrhovaná platba		
<i>pri svahovitosti vinohradu od 3° do 9°</i>	(=)	2185,-
<i>pri svahovitosti vinohradu nad 10°</i>	(=)	2623,-

Poznámky:

- Zatravnňovaním medziradiakov vznikajú náklady navyše vo výške 1826 Sk.ha⁻¹. Tieto spočívajú v potrebe agrotechnických prác: kultivátorovanie (850,- Sk.ha⁻¹), hnojenie (1077,- Sk.ha⁻¹), bránenie (410,- Sk.ha⁻¹), sejba (816,- Sk.ha⁻¹), valcovanie (375,- Sk.ha⁻¹), obstarania osiva 3412 Sk.ha⁻¹ (výsevok trávnych zmesí na úrovni 35 kg.ha⁻¹) a hnojiva 5602 Sk.ha⁻¹ (aplikácia 0,3 t.ha⁻¹ NPK). Náklady boli kalkulované len raz za päťročné obdobie.
- Náklady navyše vznikajú v dôsledku údržby trávnych porastov v sťažených terénnych podmienkach. Zvýšenie pracovných nákladov na trávnych porastoch do 9° o 359 Sk.ha⁻¹, na svahoch nad 10° o 797 Sk.ha⁻¹ bolo stanovené ako dvojročný priemer pracovných nákladov pri pestovaní trvalých trávnych porastov (r. 2003, 2004) oproti nákladom lokalít na rovinách (nížinné oblasti).

5.3.2.1.3.2.4 ZATRÁVNŇOVANIE ORNEJ PÔDY

Zatravnňovanie orných pôd vyžaduje zvýšené náklady na založenie trávneho porastu. Realizátor opatrenia zároveň prichádza o zisk z ornej pôdy, ktorý však čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv – najmä sena.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
z pestovania plodín na ornej pôde	(+)	2604,-

Náklady navyiac

na založenie trávneho porastu	(+)	1826,-
Zisk z produkcie tráv	(-)	75,-
Navrhovaná platba	(=)	4355,-

Poznámky:

- Strata príjmov z pestovania plodín na ornej pôde vzniká ich zatrávením. Kalkulácia predpokladá pestovanie pšenice ozimnej, jačmeňa jarného a repky olejky. Na tieto plodiny prepočítaný ušlý zisk má hodnotu 2604 Sk.ha⁻¹.
- Zatravňovaním orných pôd vznikajú náklady navyiac na založenie trávneho porastu. Tieto spočívajú v potrebe agrotechnických prác: kultivátorovanie (850,- Sk.ha⁻¹), hnojenie (1077,- Sk.ha⁻¹), bránenie (410,- Sk.ha⁻¹), sejbá (816,- Sk.ha⁻¹), valcovanie (375,- Sk.ha⁻¹), obstarania osiva 3412 Sk.ha⁻¹ (výsevok trávnych zmesí na úrovni 35 kg.ha⁻¹) a hnojiva 5602 Sk.ha⁻¹ (aplikácia 0,3 t.ha⁻¹ NPK). Tieto náklady boli kalkulované len raz za päťročné obdobie (9131 Sk.ha⁻¹/5 rokov).
- Kalkulácia platieb predpokladá zo zatrávených plôch zisk (realizácia sena) vo výške 75 Sk.ha⁻¹. Táto položka čiastočne zmierňuje stratu z orných pôd i náklady na založenie TTP.

5.3.2.1.3.3 ZACHOVANIE BIODIVERZITY**5.3.2.1.3.3.1 OCHRANA BIOTOPOV POLOPRÍRODNÝCH A PRÍRODNÝCH TRVALÝCH TRÁVNÝCH PORASTOV –**Zoznam typov biotopov s vyjadreným finančným rámcom

Typ	Ochrana biotopov trávnych porastov	Paušálna platba [Sk.ha ⁻¹]
A	<i>Teplo a suchomilné travinno-bylinné porasty</i>	5 125
B	<i>Nížinné a podhorské kosné lúky, mezofilné pasienky a spásané lúky, kvetnaté horské psicové porasty na silikátovom substráte</i>	2 643
C	<i>Horské kosné lúky</i>	6 505
D	<i>Psiarkové aluviálne lúky, zaplavované travinné spoločenstvá, vegetácia vysokých ostríc a trstinové spoločenstvá mokradi</i>	2 643
E	<i>Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi</i>	2 572
F	<i>Bezkolencové lúky, vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, prechodné rašeliniská a trasoviská, vápnité slatiny s maricou pílkatou a druhmi zväzu Caricion davallianae, slatiny s vysokým obsahom báz a sukcesne zmenené slatiny</i>	8 562
G	<i>Kvetnaté vysokohorské psicové porasty na silikátovom substráte a alpínska vegetácia</i>	5 342

Výpočet platieb**a) Kalkulácia pre Teplo a suchomilné travinno-bylinné porasty**

V dôsledku podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrených hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v dodržiavaní stanovených podmienok kosby, pasenia a vo zvýšených nákladoch na pasenie (zákaz košarovania). Platba zohľadňuje aj kompenzáciu udržiavania nelesnej drevinovej vegetácie v rozsahu maximálne do 5 % pokryvnosti.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyše		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom od stredu k okrajom	(+)	278,-
na pasenie za sťažených podmienok	(+)	1 319,-
na odstraňovanie náletu ndv	(+)	2 482,-
Navrhovaná platba	(=)	5 125,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádzala z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹, podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: 761 Sk.ha⁻¹ = lúky 408 Sk (1,22x0,40x2516x0,333) + pasienky 353 Sk (1,09x0,40x1218x0,666).
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: 192 Sk.ha⁻¹ = 98 Sk lúky (294 Sk – náklad na priemyselné hnojivá x 0,333) + 94 Sk pasienky (142x0,666) predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6x0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyše na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodenej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha⁻¹ (489,- Sk = 26x94/5).
- Náklady navyše na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha ((2x1389 Sk/ha)x0,1).
- Náklady navyše na pastvu pod dozorom a zvýšené prevádzkové náklady na pasenie vyplývajúce z podmienok podopatrenia boli stanovené na základe predpokladu zvýšenia pracovných nákladov v chove oviec (5276,- Sk.ha⁻¹) o 25 %, čo predstavuje hodnotu 1319 Sk.ha⁻¹.
- Náklady navyše na udržiavanie ndv v stanovenom rozsahu pokryvnosti vyplývajú z potreby šetrného prístupu k biotopom nachádzajúcim sa v pre bežnú výrobu sťažených podmienkach. Takéto lokality predpokladáme na 20 % výmery biotopov. Náklady boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodenej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre kosenie krovínorezom v sťažených podmienkach 132 hod.ha⁻¹ (2482,- Sk = 132x94x0,2).

b) Kalkulácia pre Nížinné a podhorské kosné lúky, mezofilné pasienky a spásané lúky, kvetnaté horské psicové porasty na silikátovom substráte

Výpočet platby vychádza z podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrených hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v dodržiavaní stanovených podmienok kosby, pasenia a košarovania.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyše		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom od stredu k okrajom	(+)	278,-
na denné prekladanie košiarov	(+)	1 319,-
Navrhovaná platba	(=)	2 643,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádzala z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹, podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: 761 Sk.ha⁻¹ = lúky 408 Sk (1,22x0,40x2516x0,333) + pasienky 353 Sk (1,09x0,40x1218x0,666).
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: 192 Sk.ha⁻¹ = 98 Sk lúky (294 Sk – náklad na priemyselné hnojivá x 0,333) + 94 Sk pasienky (142x0,666) predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6x0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyše na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha⁻¹ (489,- Sk = 26x94/5).
- Náklady navyše na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha ((2x1389 Sk/ha)x0,1).
- Náklady navyše na pastvu pod dozorom a denné prekladanie košiarov vyplývajúce z podmienok podopatrenia boli stanovené na základe predpokladu zvýšenia pracovných nákladov v chove oviec (5276,- Sk.ha⁻¹) o 25 %, čo predstavuje hodnotu 1319 Sk.ha⁻¹.

c) Kalkulácia pre Horské kosné lúky

Platba vychádza z podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov, v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrených hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v sťažených podmienkach na obhospodarovanie, udržiavanie nelesnej drevinovej vegetácie v rozsahu maximálne do 5 % pokryvnosti a dodržiavanie stanovených podmienok kosby.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyše		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom		

od stredu k okrajom	(+)	278,-
na odstraňovanie náletu ndv	(+)	2 482,-
zvýšené náklady na prácu a pohonné hmoty	(+)	2 699,-
Navrhovaná platba	(=)	6 505,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádza z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹, podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: 761 Sk.ha⁻¹ = lúky 408 Sk (1,22x0,40x2516x0,333) + pasienky 353 Sk (1,09x0,40x1218x0,666).
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: 192 Sk.ha⁻¹ = 98 Sk lúky (294 Sk – náklad na priemyselné hnojivá x 0,333) + 94 Sk pasienky (142x0,666) predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6x0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyš na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha⁻¹ (489,- Sk = 26x94/5).
- Náklady navyš na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha ((2x1389 Sk/ha)x0,1).
- Náklady navyš na udržiavanie ndv v stanovenom rozsahu pokryvnosti vyplývajú z potreby šetrného prístupu k biotopom nachádzajúcim sa v pre bežnú výrobu sťažených podmienkach. Takéto lokality predpokladáme na 20 % výmery biotopov. Náklady boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre kosenie krovínorezom v sťažených podmienkach konkrétnych biotopov 132 hod.ha⁻¹ (2482,- Sk = 132x94x0,2).
- Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške: 2 699 Sk/ha o cca 100 %, pri predpoklade zvýšených nárokov na prekonanie sťažených prírodných podmienok a veľkej vzdialenosti obhospodarovných lokalít. Celkové navýšenie predstavuje: 2 699 Sk/ha.

d) Kalkulácia pre Psiarkové aluviálne lúky, zaplavované travinné spoločenstvá, vegetácia vysokých ostríc a trstinové spoločenstvá mokradí

Výpočet platby vychádza z podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrených hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v dodržiavaní stanovených podmienok kosby, pasenia a vo zvýšených nákladoch na pasenie (zákaz košarovania).

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyš		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom od stredu k okrajom	(+)	278,-
na pasenie za sťažených podmienok	(+)	1 319,-
Navrhovaná platba	(=)	2 643,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádzala z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky $1,22 \text{ t.ha}^{-1}$, pasienky $1,09 \text{ t.ha}^{-1}$, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t^{-1} , pasienky 1218 Sk.t^{-1} , podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: $761 \text{ Sk.ha}^{-1} = \text{lúky } 408 \text{ Sk } (1,22 \times 0,40 \times 2516 \times 0,333) + \text{pasienky } 353 \text{ Sk } (1,09 \times 0,40 \times 1218 \times 0,666)$.
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: $192 \text{ Sk.ha}^{-1} = 98 \text{ Sk lúky } (294 \text{ Sk} - \text{náklad na priemyselné hnojivá } \times 0,333) + 94 \text{ Sk pasienky } (142 \times 0,666)$ predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: $12 \text{ Sk.ha}^{-1} = 8 \text{ Sk lúky } (23 \text{ Sk} - \text{náklad na chemické ochranné prostriedky } \times 0,333) + 4 \text{ Sk pasienky } (6 \times 0,666)$ predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyš na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod^{-1} , ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha^{-1} ($489, - \text{ Sk} = 26 \times 94/5$).
- Náklady navyš na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje $278 \text{ Sk/ha } ((2 \times 1389 \text{ Sk/ha}) \times 0,1)$.
- Náklady navyš na pastvu pod dozorom a zvýšené prevádzkové náklady na pasenie vyplývajúce z podmienok podopatrenia boli stanovené na základe predpokladu zvýšenia pracovných nákladov v chove oviec ($5276, - \text{ Sk.ha}^{-1}$) o 25 %, čo predstavuje hodnotu 1319 Sk.ha^{-1} .

e) Kalkulácia pre Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*

V platbe sa kalkuluje kombinácia podmienok vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov, v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrených hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v udržiavaní nelesnej drevinovej vegetácie v rozsahu maximálne do 5 % pokryvnosti a dodržiavaní stanovených podmienok kosby.

Východiská pre výpočet		Sk.ha⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyš		
na kosenie a mulčovanie vždy smerom		
od stredu k okrajom	(+)	278,-
na odstraňovanie náletu ndv	(+)	1 737,-
Navrhovaná platba	(=)	2 572,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádzala z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky $1,22 \text{ t.ha}^{-1}$, pasienky $1,09 \text{ t.ha}^{-1}$, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t^{-1} , pasienky 1218 Sk.t^{-1} , podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: $761 \text{ Sk.ha}^{-1} = \text{lúky } 408 \text{ Sk } (1,22 \times 0,40 \times 2516 \times 0,333) + \text{pasienky } 353 \text{ Sk } (1,09 \times 0,40 \times 1218 \times 0,666)$.
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: $192 \text{ Sk.ha}^{-1} = 98 \text{ Sk lúky } (294 \text{ Sk} - \text{náklad na priemyselné hnojivá } \times 0,333) + 94 \text{ Sk pasienky } (142 \times 0,666)$ predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: $12 \text{ Sk.ha}^{-1} = 8 \text{ Sk lúky } (23 \text{ Sk} - \text{náklad na chemické ochranné prostriedky } \times 0,333) + 4 \text{ Sk pasienky } (6 \times 0,666)$ predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.

- Náklady navyšiac na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha $((2 \times 1389 \text{ Sk/ha}) \times 0,1)$.
- Náklady navyšiac na udržiavanie ndv v stanovenom rozsahu pokryvnosti vyplývajú z potreby šetrného prístupu k biotopom nachádzajúcim sa v pre bežnú výrobu sťažených podmienkach. Takéto lokality predpokladáme na 14 % výmery biotopov. Náklady boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodenej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre kosenie krovínorezom v sťažených podmienkach konkrétnych biotopov 132 hod.ha⁻¹ (1737,- Sk = 132x94x0,14).

f) Kalkulácia pre Bezkolencové lúky, vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, prechodné rašeliniská a trasoviská, vápnité slatiny s maricou pílkatou a druhmi zväzu *Caricion davallianae*, slatiny s vysokým obsahom báz a sukcesne zmenené slatiny

Platba vychádza z podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov, v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrných hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v sťažených podmienkach na obhospodarovanie (obhospodarovanie je možné len s využitím ľahkej mechanizácie, alebo ručne), udržiavanie nelesnej drevinovej vegetácie v rozsahu maximálne do 20 % pokryvnosti a dodržiavanie stanovených podmienok kosby.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyšiac		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom d stredu k okrajom	(+)	278,-
na odstraňovanie náletu ndv	(+)	2 482,-
na ručné kosenie porastov tráv	(+)	4 756,-
Navrhovaná platba	(=)	8 562,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádza z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹, podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: 761 Sk.ha⁻¹ = lúky 408 Sk (1,22x0,40x2516x0,333) + pasienky 353 Sk (1,09x0,40x1218x0,666).
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: 192 Sk.ha⁻¹ = 98 Sk lúky (294 Sk – náklad na priemyselné hnojivá x 0,333) + 94 Sk pasienky (142x0,666) predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6x0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyšiac na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodenej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha⁻¹ (489,- Sk = 26x94/5).
- Náklady navyšiac na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha $((2 \times 1389 \text{ Sk/ha}) \times 0,1)$.

- Náklady navyše na udržiavanie ndv v stanovenom rozsahu pokrývajú z potreby šetrného prístupu k biotopom nachádzajúcim sa v pre bežnú výrobu sťažených podmienkach. Takéto lokality predpokladáme na 20 % výmery biotopov. Náklady boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre kosenie krovinným rezom v sťažených podmienkach konkrétnych biotopov 132 hod.ha⁻¹ (2482,- Sk = 132x94x0,2).
- Náklady navyše na ručné kosenie vyplývajú z potreby šetrného prístupu k biotopom nachádzajúcim sa v pre bežnú výrobu sťažených podmienkach. Takéto lokality predpokladáme na 46 % výmery biotopov. Náklady boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre kosenie kosou v sťažených podmienkach 110 hod.ha⁻¹ (4756,- Sk = 110x94x0,46).

g) Kalkulácia pre Kvetnaté vysokohorské psicové porasty na silikátovom substráte a alpská vegetáciu

Platba vychádza z podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov, v dôsledku čoho prichádza realizátor opatrenia zároveň o znížený zisk z produkcie trávnych porastov (objektívne nižšie úrody), ktorý však čiastočne kompenzuje úspora z ušetrných hnojív a chemických ochranných prípravkov.

Zvýšené náklady, ktoré má platba na toto opatrenie kompenzovať, spočívajú aj v sťažených podmienkach na obhospodarovanie a dodržiavanie stanovených podmienok kosby, pasenia a vo zvýšených nákladoch na pasenie.

Východiská pre výpočet		Sk.ha ⁻¹
Strata príjmov		
zo zníženia úrod trávnych porastov	(+)	761,-
Úspora nákladov		
na hnojivá (zákaz hnojív)	(-)	192,-
na pesticídy (zákaz pesticídov)	(-)	12,-
Náklady navyše		
na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	(+)	489,-
na kosenie a mulčovanie vždy smerom od stredu k okrajom	(+)	278,-
zvýšené náklady na prácu a pohonné hmoty	(+)	2 699,-
na denné prekladanie košiarov	(+)	1 319,-
Navrhovaná platba	(=)	5 342,-

Poznámky:

- Strata príjmov zo zníženia úrod trávnych porastov vychádzala z predpokladu priemerných hektárových úrod (v sene): lúky 1,22 t.ha⁻¹, pasienky 1,09 t.ha⁻¹, zníženia výnosov (v dôsledku vylúčenia priemyselných hnojív, hnojovice a chemických prostriedkov) o 40 %, ceny: lúky 2516 Sk.t⁻¹, pasienky 1218 Sk.t⁻¹, podielu: lúky 33,3 %, pasienky 66,6 %. Celková strata výnosov: 761 Sk.ha⁻¹ = lúky 408 Sk (1,22x0,40x2516x0,333) + pasienky 353 Sk (1,09x0,40x1218x0,666).
- Úspora nákladov na priemyselné hnojivá: 192 Sk.ha⁻¹ = 98 Sk lúky (294 Sk – náklad na priemyselné hnojivá x 0,333) + 94 Sk pasienky (142x0,666) predstavuje 1000 % z celkových nákladov na priemyselné hnojivá.
- Úspora nákladov na chemické ochranné prostriedky: 12 Sk.ha⁻¹ = 8 Sk lúky (23 Sk – náklad na chemické ochranné prostriedky x 0,333) + 4 Sk pasienky (6x0,666) predstavuje 100 % z celkových nákladov na chemické ochranné prostriedky.
- Náklady navyše na zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty boli stanovené na základe priemernej mesačnej mzdy v poľnohospodárstve a z nej odvodennej hodinovej sadzby 94 Sk.hod⁻¹, ako aj normy času pre zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty 26 hod.ha⁻¹ (489,- Sk = 26x94/5).
- Náklady navyše na kosbu v stanovenom smere (od stredu k okrajom). Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške 1389 Sk/ha o cca 10 %, pri predpoklade 2 kosieb na týchto plochách, celkové navýšenie predstavuje 278 Sk/ha ((2x1389 Sk/ha)x0,1).

- Počíta sa navýšenie variabilných nákladov na kosbu vo výške: 2 699 Sk/ha o cca 100 %, pri predpoklade zvýšených nárokov na prekonanie sťažených prírodných podmienok a veľkej vzdialenosti obhospodarovaných lokalít. Celkové navýšenie predstavuje: 2 699 Sk/ha.
- Náklady navyše na pastvu pod dozorom a denné prekladanie košiarov vyplývajúce z podmienok podopatrenia boli stanovené na základe predpokladu zvýšenia pracovných nákladov v chove oviec (5276,- Sk.ha⁻¹) o 25 %, čo predstavuje hodnotu 1319 Sk.ha⁻¹.

5.3.2.1.3.3.2 CHOV A UDRŽANIE OHROZENÝCH DRUHOV ZVIERAT

Platby predstavujú zvýšené náklady v chove ohrozených druhov zvierat oproti bežnej chovateľskej praxi, resp. objektívne straty na produkcii v dôsledku nižšej úžitkovosti a produkčných parametrov ohrozených druhov zvierat. Zvýšené náklady vyplývajú z náročnosti podmienok chovu, reprodukčných i administratívnych problémov.

Východiská pre výpočet

Sk.ha⁻¹

a) Platba pre chov oviec – valaška pôvodná

Strata výnosov

zo zníženia produkcie mlieka	(+)	874,-
jahniat	(+)	165,-
vlny	(+)	24,-

Navrhovaná platba (=) **1063,-**

b) Platba pre chov kôz – biela krátkosrstá koza

Strata výnosov

zo zníženia produkcie mlieka	(+)	1000,-
mäsa	(+)	389,-

Navrhovaná platba (=) **1389,-**

c) Platba pre chov koní (slovenský teplokrvník, hucul, furioso, nonius, slovenský športový pony, lipican, shagya-arab, norik muránskeho typu)

Zvýšené náklady

na ustajnenie, krmivá a služby	(+)	20 500,-
--------------------------------	-----	----------

Navrhovaná platba (=) **20 500,-**

d) Platba pre chov hydiny

Sliepka (oravka, plymutka, rodajlenka, hemsirka, vlaska, sasekska)

Strata výnosov

zo zníženia produkcie vajec	(+)	104,-
-----------------------------	-----	-------

Navrhovaná platba	(=)	104,-
--------------------------	------------	--------------

Hus
(slovenská biela hus, suchovská hus)

Strata výnosov

zo zníženia produkcie mäsa	(+)	408,-
----------------------------	-----	-------

Navrhovaná platba	(=)	408,-
--------------------------	------------	--------------

Morka bronzová**Strata výnosov**

zo zníženia produkcie mäsa	(+)	461,-
----------------------------	-----	-------

Navrhovaná platba	(=)	461,-
--------------------------	------------	--------------

e) Platba pre chov hovädzieho dobytku – pinzgauský dobytok**Strata výnosov**

zo zníženia produkcie mlieka	(+)	8892,-
------------------------------	-----	--------

Navrhovaná platba	(=)	8892,-
--------------------------	------------	---------------

Poznámky:

Pinzgauský dobytok - platba vyplývajúca zo zníženia výnosov z produkcie mlieka vychádza z ocenenia rozdielu priemernej produkcie mlieka od kravy na Slovensku a produkcie mlieka od čistokrvnej kravy pinzgauského typu. Priemerná cena mlieka v rokoch 2003 a 2004 bola 9,34,- Sk.l⁻¹, priemerná dojnosť 5055 l.rok⁻¹ a dojnosť kravy pinzgauského typu 4103 l.rok⁻¹. Nápočet: (5055-4103)x9,34 = 8892,- Sk.

Ovce – platba vyplývajúca zo zníženia výnosov z produkcie mlieka vychádza z ocenenia rozdielu priemernej produkcie mlieka od ovce na Slovensku a produkcie mlieka od ovce typu pôvodná valaška. Priemerná cena ovčieho mlieka v rokoch 2003 a 2004 bola 18,59 Sk.l⁻¹, priemerná dojnosť 127 l.rok⁻¹ a dojnosť valašky pôvodnej 80 l.rok⁻¹. Nápočet: (127-80)x18,59 = 874,- Sk.

Zníženie výnosov z produkcie jahniat boli vypočítané z priemernej váhy narodeného jahňaťa ocenenej 188 Sk.kg⁻¹ pri predpoklade zníženej plodnosti o 25 %. Nápočet: (3,50x188)x0,25 = 165,- Sk.

Zníženie výnosov z produkcie vlny vychádza z ocenenia rozdielu priemernej produkcie vlny od ovce na Slovensku a produkcie od valašky pôvodnej. Priemerná cena ovčej vlny v rokoch 2003 a 2004 bola 21,80,- Sk.kg⁻¹, priemerná produkcia ovčej vlny 2,3 kg.rok⁻¹ a produkcia vlny od valašky pôvodnej 1,2 kg.rok⁻¹. Nápočet: (2,3 - 1,2)x21,80 = 24,- Sk.

Kozy - platba vyplývajúca zo zníženia výnosov z produkcie mlieka vychádza z ocenenia rozdielu priemernej produkcie mlieka od kozy na Slovensku a produkcie mlieka od kozy typu biela krátkosrstá. Priemerná cena mlieka v rokoch 2003 a 2004 bola 10,- Sk.l⁻¹, priemerná dojnosť 750 l.rok⁻¹ a dojnosť kozy bielej krátkosrstej 650 l.rok⁻¹. Nápočet: (750-650)x10 = 1000,- Sk.

Zníženie výnosov z produkcie mäsa vychádza z priemernej váhy kozy (55 kg) ocenenej priemernou cenou 23,60,- Sk.kg⁻¹ pri predpoklade zníženého počtu odchovaných kôz o 30 %. Nápočet: (55x23,60)x0,30 = 389,- Sk.

Kone – platba predstavuje náhradu nákladov súvisiacich so zabezpečením požadovaných nárokov na chov ohrozených druhov koní. Platba 20500 Sk bola stanovená kvalifikovaným odhadom na základe osobných kontaktov s chovateľmi takýchto koní. Okrem iného platba zahŕňa náklady navyše na špecifické ustajnenie i krmivá, veterinárnu starostlivosť, zvýšenú administratívu i náklady na reprodukciu daného druhu koní.

Hydina -

Sliepky : platba predstavuje náhradu zo straty produkcie vajec. Priemerná znáška vajec od sliepky v rokoch 2003 a 2004 bola 203 ks.rok⁻¹. Priemerná potenciálna znáškovosť ohrozených druhov sliepok je 158 ks.rok⁻¹. Rozdiel teda predstavuje 45 vajec. Pri priemernej cene vajec v uvedených rokoch 2,31,- Sk.ks⁻¹ vzniká na jednu sliepku strata 104,- Sk. Nápočet: $(203-158) \times 2,31 = 104,-$ Sk.

Husi: platba predstavuje náhradu zo straty produkcie mäsa. Priemerná váha husi je 7,2 kg. Pri ohrozených druhoch sa počíta so znížením odchovaných husí o 1,2 ks, čo ročne predstavuje 8,64 kg. Pri priemernej cene mäsa 47,20,- Sk.kg⁻¹ vzniká strata 408,- Sk. Nápočet: $(7,2 \times 1,2) \times 47,2 = 104,-$ Sk.

Morka: platba predstavuje náhradu zo straty produkcie mäsa. Priemerná váha husi je 8,3 kg. Pri ohrozených druhoch sa počíta so znížením odchovaných husí o 1,2 ks, čo ročne predstavuje 9,96 kg. Pri priemernej cene mäsa 46,33,- Sk.kg⁻¹ vzniká strata 461,- Sk. Nápočet: $(8,3 \times 1,2) \times 46,33 = 461,-$ Sk.

Použité podklady a údajové zdroje

Výpočet agroenvironmentálnych kompenzačných platieb na programovacie obdobie 2007-2013 bol vykonaný na základe podkladov a informačných databáz relevantných inštitúcií (rezortné výskumné ústavy, Slovenský štatistický úrad, MP SR). Východiskovú údajovú platformu predstavovali parametre za roky 2003 a 2004.

Ako zdroj informácií boli použité aj aktuálne komoditné správy a štúdie VÚEPP za sledované poľnohospodárske komodity, cenníky agrotechnických prác a firiem zaoberajúcich sa distribúciou hnojív, osív, sadív i chemických prostriedkov a pod.

V konkrétnom vyjadrení boli použité nasledovné podklady:

- produkčné a úžitkové parametre v rastlinnej i živočíšnej výrobe boli prevzaté u oficiálnych materiálov Štatistického úradu SR, Zelenej správy MP SR i príslušných komoditných štúdií VÚEPP Bratislava,
- údaje o cenách poľnohospodárskych výrobkov boli prevzaté od Štatistického úradu SR: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov v SR 12/2003 a 12/2004 ,
- údaje o nákladoch a ich štruktúre v členení podľa jednotlivých plodín a druhov hospodárskych zvierat boli prevzaté z materiálov VÚEPP Bratislava: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2003 a 2004 v triedení podľa výrobných oblastí,
- ceny tovarov a služieb boli kalkulované na základe v projekčnej sfére používaných cenníkových položiek (Cenekon spol. s r.o. Bratislava), aktuálnych dodávateľských cenníkov (osiva, hnojiva, agrochemikálie – Slovosivex a.s., Agrotrans, s.r.o. Šamorín), a v prípade absencie cenníkov aj z vnútro podnikových kalkulácií viacerých subjektov získaných pri bohatej vlastnej projekčnej činnosti (projekty rekultivácii, skrývok humusového horizontu, zúrodňovacích opatrení a pod.), ako aj vlastných pre tento účel vykonaných prepočtov,
- očakávané zníženie produkčných parametrov vplyvom aplikácie environmentálnych opatrení a následné negatívne dopady na ekonomiku hospodárenia boli stanovené na základe dlhoročných výsledkov rezortného výskumu v oblasti pokusníctva a následného modelovania a prognózovania možných dopadov a situácií v agrárnom systéme.

Štruktúra osevu hlavných plodín v % na ornej pôde

Plodina	Skutočnosť		Rozdiel 2004-2003
	2003	2004	
Obilniny spolu	58,6	61,0	2,4
z toho: pšenica	22,6	27,5	4,9
jačmeň	19,7	16,6	-3,1
kukurica	11,0	10,9	-0,1
Cukrová repa	2,3	2,6	0,3
technická			
Zemiaky	1,9	1,8	-0,1
Repka olejná	4,0	6,9	2,9
Slnečnica	9,7	6,8	-2,9
Strukoviny	1,2	1,1	-0,1
Kŕmne okopaniny	0,2	0,2	0,0
Zelenina konzumná ¹⁾	1,0	0,9	-0,1

Prameň: Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami, ŠÚ SR

1) na ornej pôde, bez odhadu za domáce záhradky

Vypracoval: VÚEPP

Hektárové úrody hlavných plodín

Plodina	Merná jednotka	Skutočnosť		
		2003	2004	Index 2004/2003
Obilniny spolu	t/ha	3,14	4,65	150,0
z toho: pšenica	t/ha	3,03	4,80	160,0
jačmeň	t/ha	2,99	4,13	138,1
kukurica	t/ha	4,12	5,83	142,2
Cukrová repa	t/ha	36,62	45,03	123,0
technická				
Zemiaky	t/ha	15,27	15,76	103,3
Repka olejka	t/ha	1,01	2,87	290,0
Slnečnica	t/ha	1,93	2,18	115,8
Strukoviny	t/ha	1,48	2,54	171,6
Kŕmne okopaniny	t/ha	39,43	31,23	79,2
Muštové hrozno	t/ha	5,22	4,77	91,4

Prameň: Komoditné situačné a výhľadové správy, VÚEPP Bratislava

Definitívne údaje o úrode poľnohospodárskych plodín, ovocia a zeleniny v SR, ŠÚ SR 2003, 2004

Vypracoval: VÚEPP

ÚŽITKOVOSŤ A REPRODUKČNÉ VLASTNOSTI HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT V SR

Tabuľka P 13

Ukazovateľ	Merná jedn.	Skutočnosť			Predp. *)	Prognóza *)
		2002	2003	2004	2005	2006
Hovädzi dobytok						
Pripúšťanie jalovic	ks/100 kráv k 1.1.	30,4	28,8	28,6	29,1	29,5
Pripúšťanie kráv	ks/100 kráv k 1.1.	80,5	76,2	73,1	73,6	73,8
Prevod jalovic do kráv	ks/100 kráv k 1.1.	29,4	28,8	29,5	28,6	29,0
Brakovanie kráv	ks/100 kráv k 1.1.	25,6	28,5	29,3	28,6	28,5
Hynutie kráv	ks/100 kráv k 1.1.	4,9	6,1	6,9	6,4	6,0
Konfiškáty kráv	ks/100 kráv k 1.1.	1,2	1,4	0,9	0,9	0,9
Narodené teľatá	ks/100 kráv k 1.1.	91,8	91,2	89,3	90,0	91,0
Čistá natalita kráv	ks/100 kráv k 1.1.	62,4	62,4	59,8	61,4	62,0
Odchované teľatá	ks/100 kráv k 1.1.	82,1	81,0	80,3	81,0	82,0
Priem. ročná dojnosť kráv	l	4 898,2	5 028,5	5 083,2	5 140,0	5 160,0
Priem. príř. hm. VHD	kg/KD	0,732	0,737	0,735	0,740	0,745
Ošipané						
Pripúšťanie prasničiek	ks/100 prasnic k 1.1.	59,9	47,9	38,7	42,3	43,0
Pripúšťanie prasnic	ks/100 prasnic k 1.1.	212,1	189,2	154,4	157,9	160,0
Prevod do prasnic	ks/100 prasnic k 1.1.	48,1	44,1	34,7	40,2	41,0
Brakovanie prasnic	ks/100 prasnic k 1.1.	33,4	38,6	42,4	36,6	36,0
Hynutie prasnic	ks/100 prasnic k 1.1.	7,8	10,1	11,6	10,6	10,0
Konfiškáty prasnic	ks/100 prasnic k 1.1.	0,5	0,8	0,3	0,3	0,3
Počet vrhov/prasn.	x	1,959	1,917	1,918	1,919	1,926
Narodenie prasiat na 1 vrh	ks	8,93	9,04	9,36	9,40	9,50
Narodenie prasiat	ks/prasnicu	17,50	17,32	17,95	18,04	18,30
Odchov prasiat	ks/prasnicu	15,68	15,36	15,83	16,03	16,30
Priem. príř. ošip. vo výkrme	kg/KD	0,543	0,522	0,526	0,540	0,545
Ovce						
Narodenie jahniat	ks/100 bah. k 1.1.	109,0	117,9	109,2	105,4	107,0
Odchov jahniat	ks/100 bah. k 1.1.	101,6	109,7	103,1	99,6	102,0
Priem. striž vlny	kg/ovcu k 1.1.	2,3	2,3	2,2	2,2	2,3
Výroba ovč. mlieka	kg/bah. k 1.1.	59,6	60,2	50,9	55,8	55,0
Hydina						
Priem. ročná znáška vajec	ks/sliepku	208,1	205,4	202,3	200,0	200,0

Prameň: Živočišná výroba a predaj výrobkov z prvovýroby, ŠÚ SR; *) Výpočty VÚEPP

Vypracoval: VÚEPP

Vývoj zberových plôch zeleniny v hektároch

Annual Harvested Acreage of Vegetables in Hectares

Tabuľka č. 2

Druh ¹	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kapusta biela ²	5 494	6 770	6 800	6 350	5 795	5 786	4 557
Kapusta červená ³	449	652	592	104	366	347	214
Kapusta pekinská ⁴	40	74	50	-	17	22	21
Karfiol ⁵	1 642	2 033	1 880	939	991	974	946
Brokolica ⁶	146	168	187	145	212	143	132
Kel ⁷	3 581	1 472	1 386	465	696	766	1 141
Kaleráb ⁸	1 736	2 097	1 858	353	817	809	936
Zeler ⁹	932	1 118	1 039	154	267	272	265
Mrkva a karotka ¹⁰	3 972	4 244	3 983	3 025	2 915	3 128	3 045
Petržlen ¹¹	2 012	2 134	1 987	1 416	1 679	1 393	1 421
Repa červená ¹²	141	157	197	211	234	225	210
Red'kovka ¹³	70	72	82	48	123	127	173
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 230	2 574	2 442	2 427	1 658	1 537	1 372
Uhorky šalátové ¹⁵	1 264	1 282	1 148	927	935	954	937
Melóny cukrové ¹⁶	1 680	766	681	320	178	172	170
Dyňa červená ³¹	-	1 538	1 373	652	553	659	688
Paprika ¹⁷	2 748	3 324	2 937	2 335	2 531	2 438	2 301
Rajčiaky ¹⁸	3 476	3 686	3 577	4 211	2 811	3 642	3 535
- z toho priemyselné ³²	-	1 597	1 577	935	1 225	1 105	1 000
Cibuľa ¹⁹	3 832	4 559	4 075	3 241	3 160	2 981	3 175
Cesnak ²⁰	1 146	1 135	1 075	736	995	981	972
Pór ²¹	61	77	69	16	34	22	19
Šalát hlávkový ²²	437	503	504	96	330	248	236
Špenát ²³	245	260	181	99	135	150	54
Fazuľa struková ²⁴	842	1 031	917	277	334	202	191
Hrach strukový ²⁵	1 528	1 988	1 867	1 817	2 204	2 492	1 842
Špargľa ²⁶	100	134	144	139	200	173	240
Kukurica cukrová ²⁷	1 221	1 611	1 489	1 865	2 461	2 602	1 465
Cukety ³⁰	-	461	369	397	583	572	712
Tekvica ³³	-	-	-	-	-	560	941
Ostatná zelenina ²⁸	1 132	983	945	131	560	161	107
Zelenina spolu²⁹	42 157	46 903	43 834	32 896	33 572	34 538	32 017

- údaj sa nevyskytol³⁴Prameň: ŠÚ SR³⁵

Priemerné hektárové úrody zeleniny v SR v tonách

Average Hectare Yields of Vegetables in the SR in Tonnes

Tabuľka č. 3

Zelenina ¹	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kapusta biela ²	26,12	26,11	12,13	19,33	13,72	14,09	17,74
Kapusta červená ³	28,90	30,55	26,02	12,75	11,72	11,49	17,73
Kapusta pekinská ⁴	34,38	23,62	15,52	-	18,01	44,60	28,65
Karfiol ⁵	10,52	12,23	9,53	11,95	10,17	12,18	13,14
Brokolica ⁶	7,25	6,90	7,06	21,07	3,21	7,82	8,55
Kel ⁷	10,90	12,29	9,45	11,43	9,48	10,24	8,31
Kaleráb ⁸	15,00	14,80	12,20	12,91	11,63	12,42	11,81
Zeler ⁹	14,89	13,82	12,32	10,41	9,33	8,13	10,32
Mrkva a karotka ¹⁰	16,11	17,57	12,87	11,89	13,89	13,69	13,65
Petržlen ¹¹	10,94	10,92	6,72	8,55	8,56	7,20	8,44
Repa červená ¹²	20,06	18,57	14,72	14,81	13,96	12,04	14,09
Red'kovka ¹³	7,56	7,78	7,06	6,69	4,95	4,93	8,33
Uhorky nakladačky ¹⁴	10,81	9,68	7,09	7,26	7,99	8,47	7,16
Uhorky šalátové ¹⁵	15,65	15,43	18,02	17,38	14,85	14,01	14,66
Melóny cukrové ¹⁶	15,15	10,50	12,39	8,56	8,94	7,95	11,10
Dyňa červená ³⁰	-	21,56	15,13	12,07	13,72	21,221	16,54
Paprika ¹⁷	15,20	12,15	12,05	11,93	11,77	10,77	11,72
Rajčiaky ¹⁸	22,60	19,09	20,41	15,64	13,77	14,86	17,39
- z toho priemyselné ³¹	-	18,09	25,44	21,03	19,85	17,79	27,52
Cibuľa ¹⁹	11,01	10,98	6,44	10,33	9,81	8,82	11,63
Cesnak ²⁰	4,57	4,69	3,98	4,45	4,62	5,02	4,36
Pór ²¹	13,99	11,77	5,60	6,82	7,96	5,94	5,23
Šalát hlávkový ²²	8,25	8,97	9,58	8,73	5,53	8,71	8,62
Špenát ²³	4,45	5,54	5,83	7,03	9,51	7,19	14,56
Fazuľa struková ²⁴	4,03	3,39	2,66	4,99	2,53	4,98	4,09
Hrach strukový ²⁵	3,82	2,35	1,68	2,76	3,01	2,07	2,72
Špargľa ²⁶	3,70	6,27	3,41	4,46	6,06	5,40	4,98
Kukurica cukrová ²⁷	4,47	5,87	3,24	4,63	6,11	5,92	5,90
Tekvica ³²	-	-	-	-	-	6,57	5,30
Cukety ²⁸	-	-	16,08	13,89	13,60	15,39	14,70
Ostatná zelenina ²⁹	-	-	5,89	10,34	6,19	4,77	6,00

- údaj sa nevyskytol³³Prameň: ŠÚ SR³⁴**Celková výmera ovocných produkčných sádov podľa druhu ovocia v roku 2004**

Total Area of Wearing Fruit Orchards according to the Fruit Type in 2004

Tabuľka č. 7

Druh ovocia ¹	Jablone ³	Hrušky ⁴	Broskyne ⁵	Marhule ⁶	Slivky ⁷	Čerešne ⁸	Višne ⁹	Ringloty ¹⁰
Výmera v ha ²	4 147	208	953	321	661	180	216	16
Druh ovocia ¹	Egreše ¹¹	Ríbezle ¹²	Vlašské orechy ¹³	Maliny šľachtené ¹⁴	Liesk. orechy ¹⁵	Jedle gaštany ¹⁶	Ostatné ¹⁷	Spolu ¹⁸
Výmera v ha ²	27	1 164	41	86	3,38	30,27	186	8 240

Prameň: ŠÚ SR¹⁹

Priemerná hektárová úroda v produkčných sadoch v SR v t/ha

Average Hectare Yield in the Wearing Fruit Orchards in the SR in Tonns per Hectare

Tabuľka č. 8

Ovocný druh ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Jablká ²	8,13	8,83	6,43	7,35	9,68	9,47
Hrušky ³	0,82	0,93	1,02	2,07	2,69	2,54
Broskyne ⁴	2,50	2,99	1,15	1,66	3,45	4,56
Marhule ⁵	1,68	0,77	0,74	0,49	1,14	0,98
Slivky ⁶	6,08	2,50	3,97	2,10	2,64	4,51
Čerešne ⁷	2,42	1,76	1,06	0,81	1,67	2,26
Višne ⁸	1,45	2,02	1,71	1,45	2,10	2,45
Ríngloty ⁹	0,60	-	4,28	5,41	6,66	-
Egreše ¹⁰	4,18	1,38	2,84	3,65	2,20	2,87
Ríbezle ¹¹	0,99	0,60	0,53	0,39	0,43	0,46
Orechy vlašské ¹²	0,02	0,03	1,33	1,45	3,76	0,08
Orechy lieskové ¹³	-	-	0,62	-	-	0,00
Jedle gaštany ¹⁴	-	-	0,32	0,41	0,07	0,02
Maliny šľachtene ¹⁵	0,03	0,09	0,22	0,34	0,05	0,11

Prameň: ŠÚ SR¹⁶**VÝVOJ CIEN VYBRANÝCH RASTLINNÝCH VÝROBKOV V SR**

v Šk za tonu

Tabuľka P 32

	Ceny			Indexy cien	
	2002	2003	2004	rovnaké obdobie minulého roka = 100	
				2003	2004
pšenica potravinárska	4 429	4 309	4 444	97,2	103,3
pšenica priemyselná	3 731	3 718	3 731	99,5	100,7
jačmeň sladovnícky	5 089	5 076	4 841	99,7	95,4
jačmeň potravinársky	4 611	4 601	4 423	99,7	96,4
raž potravinárska	4 242	4 245	4 029	100,2	94,8
kukurica na zmo	3 999	3 932	4 098	97,6	105,6
hrach jedlý	6 155	6 201	6 277	100,8	101,2
fazuľa jedlá	16 936	16 990	17 135	100,3	100,9
semeno repky olejnej ozimnej	7 807	8 202	8 334	105,1	101,7
semeno slnečnice	9 350	9 088	7 580	97,2	83,0
cukrová repa	997	1 009	1 724	101,3	170,3
zemiaky skoré	8 064	7 908	7 967	98,7	100,9
zemiaky neskoré konzumné	5 768	6 221	6 474	108,4	102,5
zemiaky priemyselné	2 384	2 235	2 164	94,6	97,1
tabak cigaretový umelo sušený	47 237	47 786	45 434	101,1	95,1

Prameň: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov v SR, ŠÚ SR
Vypracoval: VÚEPP

Vývoj cien zeleniny v Sk. t¹

Druh zeleniny	r. 2003	r. 2004
Kapusta biela	3840,-	4084,-
Mrkva	6138,-	5929,-
Paprika	17980,-	18309,-
Rajčiaky konzumné	26013,-	27199,-
Rajčiaky priemyselné	2827,-	2998,-
Cibuľa	7943,-	7834,-

Prameň: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov v SR, ŠÚ SR
 Vypracoval: VÚPOP

Vývoj cien vybraných živočíšnych výrobkov SR

Výrobok	M.j.	r. 2003	r. 2004
Mlieko kravské surové	tis. l	9253	9423
Jahňatá jatočné výkrm v živom tr. A	tona ž. hm.	77381	83493
Mlieko ovčie	tis. l	16299	20878
Vlna ovčia	tona	22824	20774
Morky brojlerové	tona	-	46339
Vajcia konzumné slepačie sk. M	tis. ks	-	2312

Prameň: Indexy cien poľnohospodárskych výrobkov v SR, ŠÚ SR
 Vypracoval: VÚPOP

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu

Pšenica

za rok 2003

Tab.c.6

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuricná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	1270	1508	1914	2193	3302	1512
Osivá - sadivá vyrobené	510	460	384	279	375	467
Hnojivá nakúpené	2594	2892	2178	3101	2490	2661
Hnojivá vyrobené	458	852	535	519	1165	612
Chemické ochranné prostriedky	1760	1854	1786	1806	2049	1802
Ostatný priamy materiál	417	155	114	494	381	305
Mzdy a odmeny priame	439	451	128	450	695	417
Sociálne náklady	83	94	26	88	171	83
Opravy a udržiavanie	119	275	25	44	40	152
Odpisy HIM	25	23	25	73	17	26
Agrochemické služby	856	592	718	675	657	745
Ostatné priame náklady a služby	1457	1326	957	1303	918	1340
Náklady pomocných činností	4187	5577	5133	4311	5249	4756
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	-121	-21	-33	-11	0	-72
Priame náklady spolu	14054	16038	13890	15325	17509	14806
Réžia výrobná	1121	2321	1673	1657	2242	1608
Réžia správna	1033	1372	1369	628	2120	1188
VN celkom na ha	16208	19731	16932	17610	21871	17602
Úroda t/ha	3,31	3,63	2,95	3,17	2,83	3,35
VN hlavného výrobku na ha	15736	18966	16449	16804	20300	16992
VN vedľajšieho výrobku na ha	473	765	484	805	1571	611
VN na tonu	4754	5228	5580	5299	7179	5073
Výnosy na ha	15852	18174	16616	16681	16042	16696
z toho: tržby na ha:	12885	16253	12161	8575	6482	13482
dotácia na ha spolu:	1088	1805	3858	2812	3166	1744
z toho: v znevýh. oblasti	178	663	2737	1518	2322	724
na podporu podnik.	910	1142	1121	1294	844	1020
Výnosy na ha hlavného výrobku	15435	17599	16343	15935	15154	16218
Hospodársky výsledok na ha	-357	-1558	-316	-928	-5829	-906
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	-301	-1367	-105	-869	-5146	-774
Hospodársky výsledok na t	-91	-377	-36	-274	-1820	-231
Pocet podnikov	33	28	16	9	15	101

**Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu
Pšenica**

za rok 2004

Tab.č.6

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	1319	1373	1242	1430	1982	1361
Osivá - sadivá vyrobené	328	423	452	484	248	376
Hnojivá nakúpené	2537	2354	2055	2148	1964	2375
Hnojivá vyrobené	671	866	572	535	1037	728
Chemické ochranné prostriedky	1900	2076	2032	1390	1499	1930
Ostatný priamy materiál	678	236	151	898	255	466
Mzdy a odmeny priame	402	409	101	595	482	377
Sociálne náklady	70	76	13	72	108	66
Opravy a udržiavanie	78	318	59	48	12	144
Odpisy HIM	40	39	29	65	9	38
Agrochemické služby	777	655	577	1828	700	757
Ostatné priame náklady a služby	1908	1396	1219	298	985	1549
Náklady pomocných činností	4814	6019	5311	5147	4986	5267
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	0	-59	-3	0	0	-18
Priame náklady spolu	15522	16181	13810	14938	14267	15416
Réžia výrobná	1865	2570	1534	2081	1869	2045
Réžia správna	1232	1463	1482	1072	2133	1368
VN celkom na ha	18619	20214	16826	18091	18269	18829
Uroda t/ha	5,54	5,6	4,47	4,46	3,95	5,3
VN hlavného výrobku na ha	18024	19348	16362	16999	16897	18113
VN vedľajšieho výrobku na ha	593	863	464	1091	1373	716
VN na tonu	3251	3457	3661	3815	4279	3418
Výnosy na ha	24641	26478	20747	23925	20066	24450
z toho: tržby na ha:	12178	14089	7278	8925	5444	11668
dotácia na ha spolu:	3669	4153	4105	5074	4718	3983
Výnosy na ha hlavného výrobku	23997	25568	20088	22931	18890	23684
Hospodársky výsledok na ha	6024	6267	3921	5835	1796	5622
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	5972	6220	3726	5932	1993	5571
Hospodársky výsledok na t	1077	1111	834	1331	505	1051
Počet podnikov	32	28	15	9	19	103

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu

Jacmen

za rok 2003

Tab.c.8

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuricná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	1448	1626	1877	2045	1738	1597
Osivá - sadivá vyrobené	378	292	242	95	406	324
Hnojivá nakúpené	1256	1834	1378	2263	1923	1557
Hnojivá vyrobené	345	780	334	442	643	519
Chemické ochranné prostriedky	1680	1619	1215	1508	1330	1583
Ostatný priamy materiál	186	102	201	680	244	183
Mzdy a odmeny priame	373	416	107	295	485	366
Sociálne náklady	82	82	17	83	120	78
Opravy a udržiavanie	131	187	10	48	9	127
Odpisy HIM	6	8	11	15	0	7
Agrochemické služby	669	588	507	762	475	616
Ostatné priame náklady a služby	1431	987	846	976	611	1145
Náklady pomocných činností	3537	4787	4592	4130	3557	4102
Zníženie nákladov o zúct.výnosy	-84	-10	-57	-22	0	-47
Priame náklady spolu	11438	13298	11280	13320	11541	12157
Réžia výrobná	1217	2028	1455	1483	1496	1553
Réžia správna	1055	1277	1231	388	1529	1152
VN celkom na ha	13710	16603	13966	15191	14566	14862
Úroda t/ha	3,18	3,89	3,06	2,93	2,62	3,37
VN hlavného výrobku na ha	13384	16064	13536	14180	13550	14377
VN vedľajšieho výrobku na ha	327	537	391	1012	1017	482
VN na tonu	4204	4129	4422	4833	5181	4267
Výnosy na ha	14633	19751	16537	14649	13225	16507
z toho tržby na ha:	7962	12424	9747	7146	4229	9404
dotácia na ha spolu:	870	1347	2436	1776	2010	1304
z toho: v znevýh. oblasti	104	417	1521	662	1236	451
na podporu podnik.	766	930	915	1114	774	853
Výnosy na ha hlavného výrobku	13636	18711	15537	13649	12169	15491
Hospodársky výsledok na ha	922	3150	2611	-543	-1343	1648
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	252	2648	2001	-531	-1381	1114
Hospodársky výsledok na t	79	681	654	-181	-528	331
Počet podnikov	33	28	15	9	14	99

**Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu
Jačmeň**

za rok 2004

Tab.č.8

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	1560	1587	1928	1916	1609	1620
Osivá - sadivá vyrobené	261	307	162	100	362	268
Hnojivá nakúpené	1068	1438	2041	1864	1770	1358
Hnojivá vyrobené	266	852	351	632	1118	538
Chemické ochranné prostriedky	2062	1592	1749	1406	1255	1799
Ostatný priamy materiál	366	128	143	367	363	264
Mzdy a odmeny priame	353	481	99	601	596	397
Sociálne náklady	79	86	7	59	130	77
Opravy a udržiavanie	181	164	75	10	13	149
Odpisy HIM	22	13	29	9	0	18
Agrochemické služby	638	360	357	1416	719	551
Ostatné priame náklady a služby	1697	1300	677	385	400	1337
Náklady pomocných činností	4986	5257	4540	4862	4204	4982
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	-1	-58	0	0	0	-20
Priame náklady spolu	13538	13507	12158	13627	12539	13338
Réžia výrobná	1557	2298	1442	1895	1279	1791
Réžia správna	1247	1433	1334	1397	2396	1395
VN celkom na ha	16342	17238	14934	16919	16214	16524
Úroda t/ha	5,04	4,61	3,91	3,55	2,57	4,58
VN hlavného výrobku na ha	15919	16522	14562	15737	14918	15925
VN vedľajšieho výrobku na ha	422	716	373	1182	1297	599
VN na tonu	3157	3584	3729	4438	5813	3477
Výnosy na ha	25331	24801	19918	18406	14779	23728
z toho tržby na ha:	14759	15438	7424	4907	3245	13216
dotácia na ha spolu:	4233	4094	4301	5274	4250	4231
Výnosy na ha hlavného výrobku	24331	23796	18918	17406	13781	22727
Hospodársky výsledok na ha	8990	7562	4983	1487	-1436	7203
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	8412	7274	4356	1669	-1137	6801
Hospodársky výsledok na t	1668	1578	1115	471	-443	1485
Počet podnikov	32	27	14	9	15	97

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu

Repka olejná

za rok 2003

Tab.c.18

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuricná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	931	1718	1515	1860	-	1380
Osivá - sadivá vyrobené	19	8	63	0	-	20
Hnojivá nakúpené	3667	4487	3766	6444	-	4193
Hnojivá vyrobené	882	1498	750	808	-	1078
Chemické ochranné prostriedky	5074	6319	7980	7833	-	6191
Ostatný priamy materiál	158	84	109	967	-	191
Mzdy a odmeny priame	624	431	113	411	-	456
Sociálne náklady	129	86	15	137	-	96
Opravy a udržiavanie	204	364	5	54	-	219
Odpisy HIM	4	46	41	67	-	30
Agrochemické služby	888	1160	970	1150	-	1015
Ostatné priame náklady a služby	1441	1548	1529	1551	-	1530
Náklady pomocných činností	3492	6210	7003	5189	-	5170
Zníženie nákladov o zúct.výnosy	-293	-9	-790	-16	-	-240
Priame náklady spolu	17220	23950	23069	26455	-	21329
Réžia výrobná	1435	3342	2665	2197	-	2370
Réžia správna	1048	1610	2065	730	-	1386
VN celkom na ha	19703	28902	27799	29382	-	25085
Úroda t/ha	0,96	1,11	0,71	0,94	-	0,97
VN hlavného výrobku na ha	19703	28844	27710	28938	-	25004
VN vedľajšieho výrobku na ha	0	60	87	442	-	80
VN na tonu	20595	26033	39075	30879	-	25730
Výnosy na ha	10999	15610	10932	10706	-	12648
z toho tržby na ha:	9102	16898	6228	7756	-	11379
dotácia na ha spolu:	2095	3003	4516	2988	-	2874
z toho: v znevýh. oblasti	296	576	1618	863	-	661
na podporu podnik.	1799	2427	2898	2125	-	2213
Výnosy na ha hlavného výrobku	10999	15601	10909	10405	-	12615
Hospodársky výsledok na ha	-8704	-13294	-16865	-18675	-	-12436
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	-8704	-13243	-16801	-18533	-	-12389
Hospodársky výsledok na t	-9098	-11953	-23691	-19776	-	-12749
Počet podnikov	17	23	10	7	2	59

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu
Repka olejná

za rok 2004

Tab.č.18

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak - ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	959	1593	1319	1000	1002	1201
Osivá - sadivá vyrobené	11	4	47	95	0	21
Hnojivá nakúpené	3218	3879	2600	2920	3235	3285
Hnojivá vyrobené	402	1487	381	784	674	749
Chemické ochranné prostriedky	5491	5574	5171	5810	4584	5455
Ostatný priamy materiál	277	167	118	253	726	236
Mzdy a odmeny priame	373	445	39	145	370	322
Sociálne náklady	65	79	5	31	33	56
Opravy a udržiavanie	207	331	182	7	44	216
Odpisy HIM	43	12	21	28	0	28
Agrochemické služby	1005	917	986	3443	1365	1190
Ostatné priame náklady a služby	2031	1782	1906	667	2274	1839
Náklady pomocných činností	3758	6053	5826	3655	3284	4708
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	0	-40	0	0	0	-11
Priame náklady spolu	17840	22283	18601	18838	17591	19295
Réžia výrobná	1814	3337	1540	2229	777	2198
Réžia správna	1416	1791	1744	1274	1172	1553
VN celkom na ha	21070	27411	21885	22341	19540	23046
Úroda t/ha	3,09	3,27	2,60	3,01	2,31	3,03
VN hlavného výrobku na ha	21071	27369	21884	22240	19540	23025
VN vedľajšieho výrobku na ha	0	40	0	99	0	19
VN na tonu	6812	8360	8410	7381	8461	7598
Výnosy na ha	34161	33088	30464	35364	28537	33155
z toho tržby na ha:	27915	23553	21418	25289	18037	25056
dotácia na ha spolu:	6254	6456	8956	9933	10333	7193
Výnosy na ha hlavného výrobku	34161	33048	30464	35281	28537	33137
Hospodársky výsledok na ha	13091	5679	8580	13024	8998	10110
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	13091	5679	8580	13041	8998	10112
Hospodársky výsledok na t	4232	1735	3297	4328	3896	3337
Počet podnikov	22	22	9	7	7	67

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu

Lúky

za rok 2003

Tab.c.22

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuricná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	28	44	12	74	57	46
Osivá - sadivá vyrobené	0	47	111	3	18	42
Hnojivá nakúpené	668	114	102	275	350	236
Hnojivá vyrobené	181	126	132	263	608	290
Chemické ochranné prostriedky	4	36	50	11	51	37
Ostatný priamy materiál	50	1	46	59	108	54
Mzdy a odmeny priame	159	52	52	66	134	83
Sociálne náklady	4	15	3	17	44	21
Opravy a udržiavanie	55	1	0	6	25	11
Odpisy HIM	224	0	19	28	72	41
Agrochemické služby	43	21	81	78	3	40
Ostatné priame náklady a služby	186	64	36	128	182	109
Náklady pomocných činností	259	780	575	1289	1518	1012
Zníženie nákladov o zúct.výnosy	-307	-4	0	0	0	-17
Priame náklady spolu	1554	1297	1219	2297	3170	2005
Réžia výrobná	99	292	243	261	536	334
Réžia správna	309	281	257	94	387	273
VN celkom na ha	1962	1870	1719	2652	4093	2612
Úroda t/ha	4,02	2,92	4,43	5,46	525	4,41
VN hlavného výrobku na ha	1883	1761	1532	2570	2699	2133
VN vedľajšieho výrobku na ha	79	108	186	82	1394	477
VN na tonu	468	602	346	471	514	484
Výnosy na ha	813	1250	1479	1888	2987	1879
z toho tržby na ha:	1	62	18	3	9	24
dotácia na ha spolu:	0	399	6	267	311	249
z toho: v znevýh. oblasti	0	91	6	141	117	85
na podporu podnik.	0	308	0	126	194	164
Výnosy na ha hlavného výrobku	734	1199	1190	1576	1952	1454
Hospodársky výsledok na ha	-1148	-619	-240	-764	-1106	-731
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	-1149	-562	-343	-994	-747	-679
Hospodársky výsledok na t	-286	-192	-77	-182	-142	-154
Počet podnikov	7	18	8	9	17	59

**Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu
Lúky**

za rok 2004

Tab.č.23

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	0	35	0	42	28	25
Osivá - sadivá vyrobené	0	28	195	27	7	47
Hnojivá nakúpené	188	139	291	292	167	201
Hnojivá vyrobené	115	176	151	146	490	297
Chemické ochranné prostriedky	0	0	0	44	6	9
Ostatný priamy materiál	109	8	36	167	86	72
Mzdy a odmeny priame	519	29	54	28	125	92
Sociálne náklady	56	11	5	8	34	21
Opravy a udržiavanie	0	0	4	0	6	3
Odpisy HIM	616	0	23	3	62	54
Agrochemické služby	11	13	47	35	0	17
Ostatné priame náklady a služby	68	278	42	22	75	107
Náklady pomocných činností	410	941	596	1742	1141	1059
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	0	-4	0	0	0	-1
Priame náklady spolu	2092	1654	1444	2556	2227	2003
Réžia výrobná	1025	487	269	286	391	400
Réžia správna	396	301	211	205	420	325
VN celkom na ha	3513	2442	1924	3047	3038	2728
Uroda t/ha	5,87	5,69	5,07	4,34	5,54	5,33
VN hlavného výrobku na ha	3513	2212	1681	3048	2717	2499
VN vedľajšieho výrobku na ha	0	231	242	0	322	229
VN na tonu	598	388	332	703	490	469
Výnosy na ha	2257	2489	2322	4061	2899	2849
z toho tržby na ha:	0	317	0	38	6	79
dotácia na ha spolu:	125	327	3	1144	542	469
Hospodársky výsledok na ha	-1256	46	399	1013	-140	121
Hosp. výsl. na ha hlav. výrobku	-1256	-15	185	1013	-378	-31
Hospodársky výsledok na t	-214	-3	36	234	-68	-6
Počet podnikov	4	17	7	8	21	57

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu

Pasienky

za rok 2003

Tab.c.23

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuricná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Ošivá - sadivá nakúpené	4	0	17	59	14	20
Ošivá - sadivá vyrobené	0	0	11	0	0	3
Hnojivá nakúpené	165	194	120	126	123	131
Hnojivá vyrobené	65	114	88	111	165	126
Chemické ochranné prostriedky	0	2	7	2	7	5
Ostatný priamy materiál	1	2	1	16	44	22
Mzdy a odmeny priame	43	9	10	20	27	21
Sociálne náklady	10	0	4	2	6	5
Opravy a udržiavanie	120	81	0	5	1	16
Odpisy HIM	7	0	0	1	12	6
Agrochemické služby	0	34	16	6	2	9
Ostatné priame náklady a služby	93	242	34	98	81	85
Náklady pomocných činností	435	224	429	417	402	399
Zníženie nákladov o zúct.výnosy	-17	-5	0	-3	0	-2
Priame náklady spolu	926	897	737	860	884	846
Réžia výrobná	16	173	146	135	145	137
Réžia správna	71	52	78	23	111	81
VN celkom na ha	1013	1122	961	1018	1140	1064
Úroda t/ha	2,19	3,55	2,43	4,21	2,89	2,99
VN hlavného výrobku na ha	1014	1121	960	1019	1140	1065
VN na tonu	463	316	395	242	395	356
Výnosy na ha	405	1089	926	907	908	892
z toho tržby na ha:	0	4	12	39	3	11
dotácia na ha spolu:	0	269	187	90	187	165
z toho: v znevýh. oblasti	0	0	173	76	71	87
na podporu podnik.	0	269	14	14	116	78
Hospodársky výsledok na ha	-609	-33	-34	-112	-232	-172
Hospodársky výsledok na t	-278	-9	-14	-27	-80	-58
Počet podnikov	5	7	13	9	20	54

**Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a 1 tonu
Pasienky**

za rok 2004

Tab.č. 24

Ukazovateľ	Výrobná oblasť					Spolu SR
	Kukuričná	Repárska	Zemia- kárska	Zemiak.- ovsená	Horská	
Osivá - sadivá nakúpené	0	126	10	5	7	19
Osivá - sadivá vyrobené	2001	16	73	0	0	76
Hnojivá nakúpené	495	149	212	102	171	174
Hnojivá vyrobené	4	120	152	88	207	158
Chemické ochranné prostriedky	10	1	22	0	5	7
Ostatný priamy materiál	8	3	13	7	31	19
Mzdy a odmeny priame	59	22	3	24	30	24
Sociálne náklady	17	5	0	2	8	5
Opravy a udržiavanie	0	190	20	2	10	29
Odpisy HIM	228	0	2	0	24	19
Agrochemické služby	0	0	70	36	0	21
Ostatné priame náklady a služby	52	200	61	17	77	74
Náklady pomocných činností	323	667	871	813	441	618
Zníženie nákladov o zúčt.výnosy	0	0	0	0	0	0
Priame náklady spolu	3197	1499	1509	1096	1011	1243
Réžia výrobná	312	367	184	123	202	204
Réžia správna	323	86	130	52	144	123
VN celkom na ha	3832	1952	1823	1271	1357	1570
Úroda t/ha	5,83	4,93	5,09	7,28	5,50	5,70
VN hlavného výrobku na ha	3832	1952	1822	1273	1357	1570
VN na tonu	658	396	358	175	246	275
Výnosy na ha	2729	2046	1850	3432	1931	2234
z toho tržby na ha:	0	1	2	11	5	5
dotácia na ha spolu:	129	3	188	1789	523	629
Hospodársky výsledok na ha	-1103	94	28	2159	575	664
Hospodársky výsledok na t	-189	19	6	297	104	116
Počet podnikov	5	11	12	7	20	55

Agrotechnické práce na poľnohospodárskej pôde

Operácia	M.j.	Náklad v Sk
Diskovanie	Sk.ha ⁻¹	850,-
Bránenie	Sk.ha ⁻¹	410,-
Sejba	Sk.ha ⁻¹	816,-
Valcovanie	Sk.ha ⁻¹	375,-
Drvenie zelenej hmoty	Sk.ha ⁻¹	1692,-
Stredná orba	Sk.ha ⁻¹	2180,-
Kultivátorovanie	Sk.ha ⁻¹	850,-
Hnojenie priemyselnými hnojivami	Sk.ha ⁻¹	1077,-
Hnojenie organickými hnojivami	Sk.ha ⁻¹	6684,10,-
Kosenie kosou v sťažených podmienkach	hod.ha ⁻¹	110
Ručné kosenie suchých a zabahnených porastov	hod.ha ⁻¹	140
Kosenie krovinorezom v zaburinenom poraste	hod.ha ⁻¹	27
Kosenie krovinorezom v zabahnenom poraste	hod.ha ⁻¹	50
Zhrabanie a odvoz pokosenej hmoty	hod.ha ⁻¹	26
Ošetrovanie drevín v skupinách	Sk.ks ⁻¹	20,60
Výstavba oplôtkov	Sk.m ⁻¹	75,-

Cena osív vybraných plodín

Osivo	M.J.	Náklad v Sk
Trávy	Sk.kg ⁻¹	100,-
Raž siata	Sk.kg ⁻¹	8,90,-
Vika siata	Sk.kg ⁻¹	20,50,-
Horčice biela	Sk.kg ⁻¹	19,-

Zdroj: cenníky, vnútropodnikové kalkulácie, prieskum trhu a vlastné prepočty